VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 16 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, helmik. 8 p. — Saturday, Feb. 8, 1969

Pääministeri Pierre Trudeau:

"Entistä suurempi vaaratilanne"

Julkaisi ehdotukset, jotka esitetään maanantaina kokoontuvalle liitto- ja maakuntahallitusten kokoukselle

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau julkaisi torstaina ehdotukset, jotka hallituksen nimissä esitetään Ottawassa maanantaina kokoontuvalle liitto- ja maakuntahallitusten perustuslakikysymyksiä käsittelevälle konferenssille. Samalla hän esitti varoituksen, että Canadan olemassaolo (yhtenä liittovaltiona) on nyt suuremmassa vaarassa kuin vuosi sitten.

Pääministeri esitti alahuoneen istunnolle liittohallituksen ehdotukset, joiden mukaan ihmisoikeuksien ja kielioikeuksien kohdat liitettäisiin uuteen perustuslakiin. Samalla ehdotetaan senaatin elvyttämistä varaamalla maakunnille oikeuden edustukseen ja senaatin jäsenten nimittämiseen. Reformin perusteella senaatille tulisi myös alahuoneeseen nähden eittoamisoikeus kielikysymystä koskevassa lainlaadinnassa.

Hän viitoitti liittohallituksen linjan ensi viikolla kookontuvan liitto- ja maakuntahallitusten konferenssin asioista varoittaen voimakkaasti niitä, jotka kolmen aavikkomaakunnan pääministerin tavoin katsovat, että kokouksessa olisi keskusteltava ensisijaisesti kielikysymykseen verraten finanssi- ja talouskysymyksistä.

Opposition johtajat, konservatiivipuolueen puhemies Robert Stanfield ja NDP:n ryhmän puheenjohtaja David Lewis antoivat kuitenkin ymmärtää, että heidän puolueryhmänsä eivät ole läheskään 100-prosenttisesti liittohallituksen tukena siinä linjassa mitä ensi viikolla kokoontuvassa perustuslakikysymyksiä käsittelevässä konferenssissa aiotaan seurata.

Liittohallituksen 85 sivua käsittävässä asiakirjassa esitetään seuraavat ehdotukset:

— Senaatin uudistaminen siten, että sen jäseniä nimitetään sekä liitto- että maakuntahallitusten toimesta, ja että senaatilla olisi eittoamisoikeus Canadan ylioikeuden tuomarien nimityksessä sekä kieli- ja ihmisoikeuksia koskevassa lainlaadinnassa;

— Perustuslailliset määritelmät perustavista lainopillisista oikeuksista sekä rotu- ja uskontosyrjinnän lopettaminen;

— Perustuslakiin kohta missä määritellään liittoparlamentin valtuudet, jättäen maakunnille suuressa määrässä päätösvallan oman hallintomuotonsa järjestämisestä.

Liittohallituksen ehdotuksiin ei sisälly tärkeintä kysymystä, mihin Quebec odottaa vastausta, valtuuksien määrittelemistä liitto- ja maakuntahallitusten välillä.

Pääministeri Trudeau sanoi alahuoneen istunnossa, että maanantaina kookontuvan perustuslakikysymyksiä käsittelevän konferenssin edessä olevat kysymykset ovat vieläkin tärkeämpiä nyt verrattuna siihen mitä ne olivat vuosi sitten.

"Olisi mitä vaarallisinta typeryyttä meille vuonna 1969 vakuuttaa itsellemme, että ranskalaisen Canadan levottomuus, minkä me kaikin huomioimme vuonna 1968, on millään tavoin laimentunut.

"Lainlaatijoina olisi meille tekohurskautta jos olettaisimme yhä lisääntyvistä vastakkaista todistusainehistoista huolimatta yhteiskunnassamme, että yksilöihmiset eivät tarvitse suojelua hallitusten ja sen byrokraattisten laitosten vaikutusvaltaa vastaan.

"Olisi vastuuntunnoton teko jos me hyväksyisimme typerän väitöksen, että Canadassa ei ole mitään sellaista vikaa, mitä tulojen jakosopimus ei voisi ratkaista."

Alahuoneen ulkopuolella pääministeri Trudeau sanoi, että hän ei tyydy maanantaina alkavassa konferenssissa "vähempään" kuin siihen, että perustuslakiin liitetään oikeuksien laki, mihin sisältyy myös kielioikeus.

"Minä en odota voivani päästä siihen ensimmäisen kahden tai kolmen päivän aikana" hän sanoi kirjeenvaihtajille. "Minä en usko sen kaiken tulevan kertalyönnillä ratkaistuksi. Mutta minä haluan maan kulkevan siihen suuntaan", sanoi mr Trudeau.

Sillan tulot lisääntyneet

Sault Ste. Marie. — Ontarion ja Michiganin kansainvälisen siltahallinnon rahastonhoitaja David Ripley sanoi keskiviikkona, että Ontarion ja Michiganin Soon välisen sillan tulot ovat nousseet 28 prosentilla sen jälkeen kun sillan ylikulkumaksuja korotettiin viime marraskuussa. Mr. Ripley sanoi St. Mary's River Bridge yhtiölle, että vaikka liikenne sillalla vähenikin marras-, joulu- ja tammikuussa, niin tulot lisääntyivät tästä huolimatta huomattavasti, verrattuna samoihin kuukausiin vuotta aikaisemmin.

Pienien ajokkien edestakainen siltamaksu korotettiin 1.80 dollarista 3 dollariin, mutta suuret kuorma-autot hyötyivät maksujen alennuksesta, joka tapahtuu palautussysteemin välityksellä riippuen kuorma-auton koosta.

Yhdysvaltalaiskuva varustautumisesta:

Varusteluun haaskataan suunnattomia summia

Washington — Yhdysvaltain aseiden kontrolli- ja aseistariisumishallinto selittää, että NATO-maat, ja sen vastapuolella olevan Varsovan liiton jäsenvallat kuluttivat vuosina 1966 ja 1967 lähes yhdeksän kymmenesosaa maailman suunnattoman suurista varustelumenoista. Yhdysvallat kulutti sotatarkoituksiin paljon enemmän kuin mikään muu maa. Canadan sanotaan olleen 10. sijalla.

Mainitun lähteen mukaan koko maailmassa käytettiin v. 1967 varustelutarkoitukseen $182,000,000,000, ollen nousu edellisestä vuodesta $23,000,000,000 ja varustelumenot nousivat edelleen vuonna 1968.

"Sotavarustelut ylittävät kaikki aikaisemmat ajankohdat toisen maailmansodan huippuvuosia lukuunottata," sanotaan mainitun laitoksen raportissa.

"Varustelutarkoituksiin mainittuna aikana käytetty summa vastaa Latinalaisessa Amerikassa, Etelä-Aasiassa ja lähi-idässä asuvan 1,000,000,000 ihmisen koko yhteenlaskettua vuosituotantoa."

Samassa raportissa osoitetaan, että varustelutarkoituksiin haaskataan maailmassa nyt 40 prosenttia enemmän mitä käytetään opetustarkoituksiin kaikkien hallitusportaiden toimesta ja 3 kertaa enemmän mitä käytetään koko maailman terveyshuoltoon.

Varustelumenojen lisäys vuodesta 1965 vuoteen 1967 oli 35 prosenttia NATO-maissa, 29 prosenttia Varsovan liiton maissa ja 24 prosenttia maailman muissa maissa, mukaanlukien kehitysmaat.

Käyttäen vuoden 1966 tilastotietoja, mainittu amerikkalaislaitos määrittelee Canadan kymmenenneksi tilalle varustelumenojen kohdalta. Yhdysvaltain varustelumenoiksi ilmoitetaan siinä vuonna (1966) $63,300,000,000; Neuvostoliiton $47,000,000,000 ja Britannian $6,900,000 Yhdysvaltain rahassa laskien. Canadan puolustusmenojen sanotaan silloin olleen $1,080,000,000 (nyt 1,8 miljardia).

Raportissa sanotaan, että v. 1966 oli maailmassa 20,000,000 miestä ja naista aktiivisessa sotapalveluksessa ja sen lisäksi ehkä 30,000,000 ihmistä puolustuslaitosten yhteyksissä olevissa tehtävissä.

Mosambikin taistelu "tulee jatkumaan"

Dar es Salaam. — Pommiattentaatin uhriksi joutuneen Mosambikin vapaustaistelijan tri Eduardo Mondlanen amerikkalaissyntyinen vaimo Janet Mondlane palasi torstaina Genevesta Tansaniaan ja sanoi, että Mosambik tulee jatkamaan taisteluaan Portugalin siirtomaavaltaa vapautuakseen.

Tri Mondlane sai surmansa maanantaina eräässä Dar es Salaamin rannikkotalossa, jonka sanotaan olevan Etelä-Afrikan sissijärjestöjen keskuspaikan.

Poliisit eivät ole vieläkään antaneet mitään tietoja salamurhaajasta tai hänen henkilöllisyydestään. Salamurhaajan pommi räjähti Betty Kingin talossa. Miss King oli tri Mondlanen eräs amerikkalainen ystävä.

Diefenbaker puhui jälleen

Hamilton. — Canadan entinen pääministeri John Diefenbaker sanoi keskiviikkona täällä, että ensi viikolla pidettävän maakuntien ja liittohallitusten välisen kokouksen työjärjestykseen on ehdotus, jotta Canadan tulisi omaksua kongressisysteemi, mikä olisi samantapainen kuin nyt on käytössä USA:ssa.

Hamiltonin Canadian klubilla pitämänsä puheen yhteydessä Diefenbaker sanoi, että aikaisemmin näkemästään työjärjestyksessä oli tämä ehdotus eräältä tunnistamattomaksi jääneeltä maakunnalta.

Ontarion talousneuvosto:

ALUEHALLINNOT EIVÄT ANNA VASTAUSTA

Toronto. — Ontarion talousneuvosto (Ontario Economic Council) esitti keskiviikkona Ontarion hallitukselle että sen pitäisi mennä aluehallintojen muodostamista pidemmälle "uudistaakseen koko hallitusjärjestelmän Ontariossa."

"Aluehallintokäsite, mikä on kehittynyt monista raporteista ja tutkimuksita, ei tarjoa Ontarion hallitukselle eikä kunnallishallinnoille tai valitsijoille täydellistä toimintaohjetta" sanoo neuvosto keskiviikkona julkaisemassaan lausunnossa.

"Aluehallinto on reformien avain tässä maakunnassa, mutta aluehallintojen rooli ja paikka Ontarion poliittisessa rakenteessa voidaan parhaiten määritellä vasta sitten kun on suoritettu sen rakenteessa ja toiminnassa perusteellinen tutkimus . . ."

Hallitusreformi on hyödytön ilman finanssireformia, sanotaan raportissa.

"Jos aluehallinto halutaan saada tehokkaaksi, silloin on huomioitava kaikki ne yleiset palvelut mitä aluehallinto voi tehokkaammin järjestää sekä käytännössä olevat kunnallispalvelut, mitkä voidaan siirtää korkeammalle hallituselimelle.

"Kansalaisten etujen vuoksi on uudelleen harkittava maakuntahallituksen ja aluehallintojen välisiä vero- ja kontrollikysymyksiä.

"Uuden hallintoportaan muodostaminen ja vastuunalaisuuksien sille antaminen riittävää verotuspohjaa takaamatta, on teko jota ei voida puolustaa."

Talousneuvosto esittää mm. seuraavia ehdotuksia:

"Aluehallintokäsitettä on laajennettava siten, että siihen sisältyy koko hallitusjärjestelmän reformi, tarkoituksella muodostaa hallitus, mitä valitsijat ymmärtävät, mikä kykenee antamaan mahdollisimman tehokasta palvelua ja on demokraattisten menettelytapojen kontrollissa

— Määritellä tehtävien ja tulojen anto aluehallinnoille sellaisten toimintaperiaatteiden pohjalla, että "valitsija voi arvostaa erikoisportaan hallinnon velvollisuudet . . . ja ymmärtää saatavien palvelujen todellinen hinta ja välillisten etuisuuksien arvo.

— Ennen aluehallinnon järjestämistä millekään alueelle olisi suoritettava tutkimukset, mitkä "antaisivat valitsijoille tietoja mitä tulee nykyään maksamaan palvelujen varaaminen . . . osoittaen samalla ne säästöt mitä vastuunalaisuuksien siirtäminen aluehallinnoille antaa valitsijoille.

Vastustavat Bellin hintojen korotusta

Quebec City. — Useat ympäri Canadaa sijaitsevat kunnallisjärjestöt perustavat yhtenäistä rintamaa koettaakseen estää Bell Canada-puhelinyhtiön puhelinmaksujen korottamisaikeet.

Quebecin kuntien yhdistys sanoi keskiviikkona antamassaan lausunnossa, että se on Canadan pormestarien liiton ja kuntien sekä Ontarion pormestarien yhdistyksen kanssa valmis kuluttamaan $50,000 laatiakseen kirjallisen lausunnon, jossa protestoidaan puhelinmaksujen korottamista vastaan.

VIIME TIEDOT

Washington. — Presidentti Richard Nixon sanoi torstaina, että hän lähtee helmikuun 23 pnä vierailumatkalle viiteen Länsi-Euroopan maahan pyrkien liittosuhteiden lujittamiseen. Kahdeksanpäiväisen matkansa yhteydessä hän tapaa myös paavin. Hän vierailee Brysselissä, Lontoossa, Bonnissa, Länsi-Berliinissä, Roomassa ja Pariisissa — tässä järjestyksessä ja palaa takaisin Yhdysvaltoihin maaliskuun 3 päivänä. Hän kuvasi matkansa "työmatkaksi".

Toronto. — Toronton katvaunuliikenteen käyttäjät joutuvat lauantaista (helmik. 8 pstä) lähtien maksamaan TTC:lle dollarin neljästä matkalipusta tai 30 senttiä yhdestä lipusta. Tähän asti on yksityislippujen hinta ollut 25 senttiä. Lasten tikettejä saa 12 dollarilla sen sijaan kun niitä on saatu tähän mennessä neljä 30 sentillä. Yksityislippujen hinta lapsille on edelleen 10 senttiä.

Tokio. — Peking leimasi torstaina USAn presidentti Richard Nixonin ja Lyndon B. Johnsonin "saman polkueen sakaaleiksi" ja esitti vaatimuksen, että Washingtonin tulee lähettää takaisin Kiinaan erään kiinalaisdiplomaatin, joka poistui toimipaikaltaan ja pyysi turvaoikeutta Yhdysvalloista. Uuden Kiinan uutistoimisto sanoo Kiinan ulkoministeriön lähettäneen Washingtoniin kirjeen, missä esitetään "voimakas protesti" asian johdosta. Kiinalainen diplomaatti Liao Ho-shu poistui toimipaikastaan Haagissa tammikuun 24 pnä ja saapui Yhdysvaltoihin tiistaina. Kiina syyttää, että Yhdysvallat ja Alankomaat ovat tarkoituksellisesti järjestäneet tämän karkutapauksen.

Postityöläiset tyytymättömiä 5 p. työviikon eräistä puolista

Järjestävät "tiedotusvahdintaa" valituksiensa tunnetuksi tekemiseksi – pahimmin käyden voi puhjeta lakkojakin

Ottawa — Eri postitoimistojen luo voidaan lähipäivien aikana järjestää "tiedoitusvahdintoja" postityöläisten tehostaessa kampanjaasa joitakin seikkoja vastaan, mitkä yhtyvät siihen kun siirrytään 5-päiväiseen viikkoon postin jakamisessa.

Postityöläisten unionin virkailijat ovat selittäneet, että tämä "tiedoitusvahdinnan" järjestäminen ei tarkoita lakon alkamista eikä sitä, etteikö toiset työläiset voi mennä näiden vahtilinjojen läpi.

Tätä "tiedoitusvahdintaa" tulevat työläiset tarkoituksella informoida yleisöä kiisasta, mikä on noussut ns. "suorasta (straight through) kantojärjestelmästä, mikä unionin katsanto kannan mukaan tarkoittaa pidempää työpäivää postin kantajille.

Lopullinen päätös siitä, järjestetäänkö tällainen tiedoitusvahdinta oli tarkoitus tehdä torstaisessa postinkantajain unionin (LCUC) kokouksessa.

Union strategiakeskustelu jatkuu tänään (perjantaina) kun LCUCn johtajat kohtaavat Canadan postityöläisten unionin (CUPW) edustajat. Yhdessä nämä uniot ovat muodostaneet Postityöläisten unionin neuvoston.

Nämä unionit ovat yhteisvoimin vastustaneet tätä "straigt trough" jakojärjestelmää ja CUPW:n presidentti William Houle antoi keskiviikkona ymmärtää, että hänen edustamansa unio tulee symbolisesti tukemaan postinkantajain union tiedotusvahdinnan järjestelyä.

"Streight through" jakojärjestelmän mukaan postinkantajat järestävät koko päivän postinsa aamuisin a työskentelevät lopun päivästä jakoalueellaan.

Nykyisen järjestelmän puitteissa he järjestävät aamupäiväjakonsa aamuisin, palaavat sitten postitoimistoon jär suorittamaan työstä pois olevat postijestääkseen postin, minkä he jakavat iltapäivällä.

Postitoimisto maksaa siitä ajasta mikä kuluu postitoimiston ja jakoalueen välisen matkan kulkuun. Uuden järjestelmän mukaan heille ei maksettaisi siitä ajasta mikä heiltä kuluu paluumatkaan puolisen jälkeen.

"Ajatus, että työläinen poistuu työnantajan laitokselta ja kävelee omalla ajallaan paikalle missä hän toimii työläisenä, on kokonaan kelpaamaton unioille," sanoi postityöläisten neuvoston eräs puhemies.

"Jos jäsenistöä painetaan liian paljon, ja jos sen on toimittava yhteisesti etujensa suojaamiseksi, silloin kunnioitettava ministeri (postiministeri Eric Kierans) saa kantaakseen koko vastuun" sanotaan varoittaen postityöläisten neuvoston lausunnossa.

Viisipäiväisen työviikon toteuttaminen postin akelussa (kaupunkipaikoissa) alkaa helmikuun 17 pnä.

Kieransin sunnitelmaan kuuluu 5-päiväinen postinjakelu viikko ja "straight through" työjärjestys, selittävät union puhemiehet. Tästä uudesta (straight through) menettelytavasta on odotetavissa vain $3 miljoonan sääs tö,mikä voitaisiin hyvinkin sivuuttaa, selittävät union edustajat.

"Sotavaara lisääntyy jos Canada eroaa NATO:sta"

Ottawa — Yhdysvaltain puolustusministeriön entinen korkea-arvoinen virkailija, professori Adam Yarmolinsky sanoi keskiviikkona alahuoneen ulkoasiainvaliokunnan kokouksessa, että jos Canada eroaa NATO-liitosta se lisää vaaraa, että suhteellisen pieni selkkaus voi johtaa atomisotaan.

Mr Yarmolinsky sanoi, että Canadan vetäytyminen (Canadalla on 1 lentodivisiona ja 1 jalkaväkiprikaati NATOn alaisuudessa) NATOsta pois heikentäisi tuntuvasti länsimaiden puolustusjärjestelmää ja pidätysvoimaa ei-atomihyökkäystä vastaan.

Se (Canadan joukkojen vetäminen pois NATOsta) tekisi koko kansainvälisen tilanteen entistä epävakaammaksi," sanoi Harwardin lakikoulun professori Yarmolinsky, joka aikaisemmin toimi puolustusministeri Robert McNamaran alaisuudessa kansainvälisen turvallisuusosaston apulaissihteerin avustajana.

Vaikka Canadassa on yleisenä käsityksenä, että Canadan suhteellisen pienillä NATO-voimilla on pelkästään symbolinen merkitys, niin professori Yormolinsky väitti Canadan vetäytymisen huomattavammassa määrässä pois NATOn tukemisesta vaikuttavan, ehkä epäedullisesti NATOn toisiin eiydinase jäsenmaihin, jotka haluaisivat myös välttää rooliaan puolustusliitossa.

Tämä voisi aloittaa niissä maissa suuntauksen (NATO-roolista irtaantumiseksi) koska jotkut Euroopan maat katsovat, että sotaa ei tule, ja että joka tapauksessa "me emme tarvitse muuta kuin suuren veljen, Yhdysvaltain strategista ilmapäällystöä."

Toisinsanoen professori Yarmolinsky antoi ymmärtää, vaikka hän ei sitä aivan sitten sanonutkaan, että saadakseen NATOn eurooppalaiset jäsenmaat pysymään aisoissa Canadan tulee näyttää hyvää esimerkkiä pidättymällä vetämästä asevoimiaan pois NATOn riveistä.

NORADista $139 milj. ja NATOsta $482 milj. lasku

Ottawa. — Vaikka puolustusmenojen kahdella on menoarvioissa suuri $102 miljoonan dollarin lisäys edelliseen vuoteen verraten, Canadan asevoimille ei kuitenkaan saada suurempaa määrää uusia välineitä ja laitteita tulevan talousvuoden aikana.

Asevoimien jäsenten sekä puolustusministeriön palveluksessa olevien siviilien palkankorotukset ja eläkkeiden parantaminen aiheuttaa $104 miljoonan lisämenot.

Yhdistettyjen asevoimien käytettäväksi myönnetään huhtikuun 1 päivänä alkavaa talousvuotta varten $1,815 miljardia eli 15.3 prosenttia valtion koko budjetista.

Euroopassa olevan Canadan lentodivisioonan ja jalkaväkiprikaatin operatiiviset menot kohoavat noin 6 miljoonalla dallarilla, eli $150 miljoonaan. NATO:n välittömät ja välilliset menot ovat kaikkiaan $428 miljoonaa eli yksi neljännes puolustusministeriön koko pudjetista.

Lentopäällystön ylläpitämiseksi — Canadan osuus NORADin jäsenenä — myönnetään nyt $9 miljoonaa enemmän kuin kuluvan talousvuoden aikana eli kaikkiaan $139 miljoonaa.

NATO:n ja NORANDin jäsenyydestä tulee siis anadalaisille yhteenlaskien $567 miljoonan lasku, eli n. kolmasosa koko puolustusmenojen suuresta määrästä.

Asevoimille toimitettavien uusien välineiden hankinta vähenee lähes $30 miljoonalla, eli $230 miljoonaan mikä on 14.9 prosenttia koko sotilasbudjetista.

Ammuksien ja pommien hankinta tulee kuitenkin maksamaan yli $7 miljoonaa enemmän kuin kuluvana vuonna eli kaikkiaan $33.5 miljoonaa, sisältyen siihen $16,5 miljoonaa ammuksien yleisuusintaan, $5 mijoonaa torpeedoihin sekä $4 miljoonaa kranaatinheittimiin jne.

Kotitarvelainoissa valtava nousu vuoden kuluessa

Ottawa. — Dominion tilastotietotoimisto ilmoitti keskiviikkona, että yksityisille myönnettyjen kotitarvelainojen kokonaissumma oli noussut Canadassa marraskuun loppuun mennessä $7,614,000 verrattuna vuotta aikaisemmin $6,724,000 summaan. Tässä kotitarvelainojen 13 prosentin nousussa oli päätekijänä pankkien myöntämät lainat, joiden määrä lisääntyi vuoden aikana 20 prosentilla eli 2,963,000,000 dollarista 3,574,000,000 dollariin. Näihin lainoihin eivät kuitenkaan sisältynet kotien korjauksia varten annetut lainat eikä täydellisesti taatut lainat.

Pienten lainayhtiöiden myöntämät lainat nousivat 12 prosentilla.

Kokonaissumma käsittää myös finanssiyhtiöiden myyntilainat, pienien lainayhtiöiden vähittäismaksulainat, ketjuliikkeiden ja muiden isompien vähittäismyyntiliikkeiden myöntämät luotot.

Nixon huolissaan Kuuban kaupan lisääntymisestä

Washington. — Kuuban ja kapitalististen maiden välisen kaupankäynnin lisääntyminen antaa haasteen presidentti Richard Nixonille, joka on aiemmin sanonut, että hän yrittää tukkia vuotoreikiä Kuuban boikottimuurissa.

Tilastotiedot vuoden 1968 ensimmäisen puoliskon ajalta osoittavat kaupankäynnin lisääntyneen miltei 10-prosenttisesti Kuuban ja Länsi-Euroopan maiden välillä, verrattuna vuoden 1967 ensimmäisen vuosipuoliskon kaupankäyntiin.

Canada on myös kauppasuhteissa Kuuban kanssa.

Tämä kaupankäynnin lisääntyminen on vastakohta sille boikotti-ohjelmalle minkä Amerikan valtojen järjestö (OAS) omaksui v. 1964 Kuubaa vastaan.

Presidenttivaalikampanjan aikana viime vuonna mr Nixon syytti Lyndon Johnsonin hallitusta siitä, että se on "puhunut karskisti, mutta kävellyt kuin kanamunan kuoren päällä" Kuuban asiain ollessa esillä. Hän vaati silloin erikoisesti Kuuban talousboikotin tiukentamista.

Alustavat tilastotiedot osoittavat Taloudellisen yhteistoiminta- ja kehitysjärjestön (Organization of Economic Co-operation and Development) maiden (mihin kuuluu Länsi Eurooppa, Canada ja Japani) käyneen Kuuban kanssa kauppaa $132 miljoonan arvosta vuoden 1968 ensimmäisen puoliskon aikana vastaavan luvun oltua $120 miljoonaa vuodelta 1967.

Saastuneisuutta olisi tutkittava

Hamilton. — Canadan kemiallisen instituutin varapresidentti tri Norman S. Grace sanoi täällä keskiviikkona, että Oshawasta Hamiltoniin ulottuvalle korkeasti teollistuneelle alueelle tulisi perustaa maan ja ilman saastuneisuutta tutkiva laboratorio. Hän puhui kemiallisen instituutin Hamiltonin osaston jäsenistölle.

QUEBEC VASTUSTAA TRUDEAUN KIELILAKIA

Quebec. — Pääministeri Pierre Elliot Trudeaun kaksikielisyys — mitä vastaan kolmen aavikkomaakunnan pääministerit ovat jo aiemmin nostaneet avoimen kampanjan — kohtaa kovan vastarinnan Quebecin valtuuskunnan taholta Ottawassa ensi viikolla konoontuvassa liitto- ja maakuntahallitusten edustajain perustuslakiasioita käsittelevässä kokouksessa.

Quebecin opetusasiain ministeri Jean-Guy Cardinal, joka johtaa maakuntansa valtuuskuntaa, esitti pääministeri Trudeaun kieliasenteesta hyvin terävää arvostelua viime tiistaina.

Ehdotettu kaksikielisyyslaki liittovaltion palvelun kohdalta muodostaisi kaksikielisiä alueita sinne, missä yli 10 prosenttia väestöstä puhuu ranskan- tai englanninkieltä. Sellaisilla alueilla tulisivat kaikki liittovaltion toimistot kuten posti- ja oikeuslaitokset sekä miesvoimatoimistot olemaan kaksikielisiä.

Aavikkomaakuntien pääministerit esittivät jokin aika sitten, että pääministeri Trudeaun tulisi alistaa Canadan ylioikeuden ratkaistavaksi tämän lakiluonnoksen perustuslaillisuus.

Quebecin pääministeri Jean-Jacques Bertrand ja hänen hallituksensa pelkäävät, että pääministeri Trudeaun kaksikielisyyslaki tulisi vaarantamaan Quebecin suunnitelmaa, minkä mukaan ranskankielen pitäisi olla vallitsevana kielenä Quebecin liike- ja teollisuuslaitoksissa.

"Jos kielioikeudet sidotaan perustavaa laatua oleviin ihmisoikeuksiin, kuten Canadan pääministeri tuntuu haluavan, ja jos jonakin päivänä saamme ihmisoikeuksien peruskirjan, mikä antaa selvän kielivapauden kaikilla aloilla, silloin siinä pisteessä, tulee mahdottomaksi puhua liittovaltion tai maakunnan vastuunalaisuudesta", sanoi Cardinal.

Molemmat vanhat Quebecin puolueet, Union National puolue, mikä on nyt vallassa ja liberaalipuolue, mikä on nyt oppositiopuolueena, omaksuvat "le Francais prioritaire" käsityskannan sillä pohjalla kun ne katsovat, että ranskankieltä painostetaan jatkuvasti enemmän taustalle.

"Näyttää siltä, että me olemme nyt kriittisessä vaiheessa. Miten voidaan sovitella yhteen liittovaltion aloitteisuus ja Quebecin kielitarpeet", sanoi asiasta Quebecin kulttuuriministeri Jean-Noel Cardinal.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. 3.00 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Kiinan tunnustamisesta

Viimeaikoina on ollut havaittavissa uudelleen asennoitumista valtioiden tunnustamiseen. Ruotsi tiedoitti äskettäin, että se solmii diplomaattisuhteet ensin Pohjois-Vietnamin ja sitten myös Kuuban kanssa.

Italian ulkoministeri Pietro Nenni ilmoitti tammikuun lopulla Italian suunnittelevan Kiinan kansantasavallan tunnustamista. Myös Canadassa on viimeaikoina puhuttu entistä vakuuttavammin pyrkimyksestä diplomaattisuhteiden järjestämiseen Kiinan kanssa. Sveitsin presidentti Spyhler puolestaan ilmoitti jo vuoden päivät sitten maansa suunnittelevan diplomaattisten suhteiden solmimista Pohjois-Vietnamin kanssa.

USA:ssa on viisi senaattoria kehoittanut tunnettu senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja William Fulbright, ilmaissut kantanaan, että USAn tulisi ottaa uudelleen harkittavaksi Kiinan politiikkansa maiden neuvottelijoiden kohdatessa pian toisensa Varsovassa. Toisaalta on kuitenkin muistettava presidentti Nixonin lausunto minkä mukaan Yhdysvallat tulee harjoittamaan entistä politiikkaansa Kiinaan nähden.

Latinalaisesta Amerikasta kerrotaan Chilen ja Venezuelan helpoittavan Kuuban saartoa, joka on alkanut ja jatkuu Yhdysvaltain mahtikäskyllä. Liikehdintää realistiseen suuntaan — tosiasioiden tunnustamiseen — on siis olemassa varsin erilaisilla tahoilla.

Meitä kiinnostaa tässä yhteydessä yksityiskohtaisemmin Canadan ja Kiinan kanantasavallan välisten diplomaattisuhteiden mahdollinen solmiminen.

Ilman muuta on selvää, että alustavia neuvotteluja on asiasta jo käyty näiden maiden välillä, vaikka mitään "kouraantuntuvaa" ei olekaan vielä kehittynyt.

Mielenkiintoa herätti ulkoministeri Mitchell Sharpin viime maanantaina alahuoneen istunnossa antama lausunto, mistä jäi — oikein tai väärin — sellainen käsitys, että Formosan "Kiina" saa luvan ottaa lusikan kauniiseen käteensä.

Muutama päivä aikaisemmin tiedoitettiin, että Formosan hallitus oli tiedustellut Canadan aikeita Kiinan tunnustamisen kohdalta. Siinä yhteydessä kerrottiin Formosan vilauttaneen sitä mahdollisuutta, että vanha Chiang Kai-Shek ottaa lelunsa pois pelistä lopettamalla diplomaattiyhteydet Canadaan, jos maamme tunnustaa 700 miljoonaisen Kiinan kansantasavallan.

Oliko Formosan "tiedustelulla" asian kanssa mitään yhteyttä tai ei, todisaa kuitenkin on, että mr. Sharpin lausunnon mukaan riippuu Formosasta, haluaako se pitää diplomaattiyhteyksiä Canadaan sen jälkeen kun Canada on tunnustanut Kiinan kansantasavallan.

Vastaten torypuolueen vanhan sotaratsun, John Diefenbakerin (PC, Prince Albert) kysymykseen, ulkoministeri Sharp sanoi (Formosan) kysymyksen liittyvän kahden hallituksen alueellisiin väitöksiin, molempien väittäen edustavansa Kiinaa.

"Jos hallitus tunnustaa Kiinan kansantasavallan Kiinan hallituksena, se vaikuttaa luonnollisesti suhteisiin Taipein ja Canadan välillä, sillä Kiinan kansantasavallan hallitus katsoo sillä olevan oikeudet Kiinan kaikilla alueilla, eikä meillä voi olla kahta vastakkaista valtaa.

Samassa yhteydessä annettiin tietää, että hallitus toivoo Kiinan ja Canadan välisten neuvottelujen alkavan pian — ja siihen yhtyy varmaan Canadan kansan enemmistö. Tosiasia nimittäin on, että Formosan hallitus, mikä ylläpidetään USAn pistinten ja sotalaivaston tuella, ei edusta todellisuudessa ketään muita kuin itseään, jota vastoin Kiinan kansantasavallan hallitus edustaa yli 700 miljoonaa kiinalaista.

Mitä Israel tavoittelee?

Viime tiistaisissa Jerusalemin uutisissa kerrottiin Israelin hyljänneen Egyptin presidentin Gamal Abdel Nasserin ehdotuksen lähi-idän kriisin ratkaisemiseksi.

Miksi ja minkä vuoksi?

Yhdysvaltalaiselle Newsweek-julkaisulle antamansa haastattelun yhteydessä presidentti Nasser tarjosi Israelille rauhansopimusta minkä mukaan arabimaat ovat valmiina antamaan "ei-sotatilan lausunnon", tunnustamaan Israelille tämän oikeuden niin että se voi elää rauhassa "tunnustettujen ja taattujen" rajojen takana, sekä takaamaan kaikille laivoille liikennöimisoikeuden kansainvälisillä vesillä — edelyttäen että Israel vetää asevoimansa pois miehitetyiltä arabimaiden alueilta.

Nasserin lausunto palauttaa automaattisesti mieleen Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston marraskuun 22 pnä 1967 yksimielisesti hyväksymän päätöslauselman missä vaaditaan Israelia vetämään asevoimansa pois arabialueilta ja arabimailta sotatilan lopettamista Israelia vastaan; laivaliikenteen vapautta Suezin kanavalla sekä pakolaiskysymyksen oikeudenmukaista ratkaisua jne.

Huomioitava seikka on myös se, että arabimaat ovat periaatteessa hyväksyneet turvallisuusneuvoston päätöslauselman lähi-idän kriisin ratkaisemiseksi, mutta Israel on siitä pidättynyt.

Presidentti Nasserin ehdotuksen Israelin ulkoministeri hylkäsi raikein sanakääntein. "Ei ole mitään kansainvälistä päätöslauselmaa minkä mukaan Israelin pitäisi vetäytyä kesäkuussa 1967 vallinneille rajoille, asemille tai viivoille", sanoi Israelin ulkoministeri Abba Eban viime tiistaina Jerusalemissa "perustellessaan" sitä, miksi hänen hallituksensa hylkää presidentti Nasserin tarjouksen. Ja hänen kerrotaan tulkinneen Israelin ohjelmaa siten, että tavoitteena on pysyvä rauhansopimus, sisältyen siihen määritellyt sovituista rajoista sekä kaikkien vihamielisyyksien ja blokkaattien lopettamisesta.

Kajoamatta nyt lainkaan muihin seikkoihin, Israelin ulkoministeri Eban viittaa ylläolevassa kahdesti Israelin "rajoihin". Vaikka turvallisuusneuvoston päätöksessä vaaditaan Israelia vetäytymään pois miehitetyiltä alueilta, niin mr. Eban väitti nyt, että "ei ole mitään kansainvälistä päätöslauselmaa, minkä mukaan Israelin pitäisi vetäytyä kesäkuussa 1967 olleille rajoille".

Samassa hengenvedossa hän vaatii asianmukaisesti neuvoteltua ja allekirjoitettua rauhansopimusta, missä on määritelmä myös rajoista", ikäänkuin määriteltyjä rajoja ei olisi olemassa?

Jos Israel ei ole alueryöstöjen kannalla, kuten se on aikaisemmin väittänyt, niin miksi sille ei muka kelpaa entiset rajat? Ja mitä mr. Eban "rajapuheillaan" tarkoitti, ellei hänen pyrkimyksenään ole rajojen siirtäminen arabimaiden alueille?

Mitä L-Saksan ylioppilaat tahtovat? Vihaisten nuorten reaktion tausta

"Ylioppilaatko? Oikeat ylioppilaat lukevat eikä heillä ole aikaa mellakoida. Eivät autojen ja akkunoiden särkijät mitään opiskelijoita ole, mellakoitsijoita vain", sanoi nuori ammattiyhdistykseen kuuluva mies Länsi-Berliinissä, ja keikautti olutlasin tyhjäksi.

Suhtautuminen oli suunnilleen sama kuin lehdissä, joista varsinkin Springerin omistamat huokaavat tuon tuostakin, "mitä tahansa tapahtuu, aina mellakoitsijat ovat paikalla" tai "vähemmistö terrorisoi enemmistöä ja estää opiskelun".

Totta on, ettei mellakoitsijoille juuri löydy yösijaa sen kummemmin Länsi-Saksan puolueiden kuin ammattiyhdistystenkään suojista. Yliopistojen rehtorit ovat kauhuissaan ja muistelevat "kultaisia Heidelbergin aikoja", jolloin kukaan ei purnannut huonoa opetusta, huonoja opettajia tai opetusohjelmia vastaan eikä vaatinut itselleen vaikuttamisoikeuksia. Vain syksyllä uudelleen muodostettu kommunistinen puolue DKP on selvästi sanonut puolustavansa ylioppilaita poliisiterroria vastaan ja kehottanut ylioppilaita taistelemaan yhdessä työläisten kanssa uusnatsismia vastaan.

VÄHEMMISTÖKÖ UUDISTUSTEN VAATIJANA

Länsi-Saksassa monet korkeassa asemassa olevat poliitikot ovat lausunnoissaan "yliopistosta toiseen leviävistä levottomuuksista" väittäneet, että kysymyksessä on vähemmistön terrori enemmistöä vastaan (Berliinin sosiaalidemokraattinen ylipormestari Klaus Schutz) ja vaatineet, että pieni rähinöitsijöiden joukko täytyy erittsa kunnollisista ylioppilaista (sisäministeri Benda), että rähinöitsijät on erotettava yliopistoista (liittokansleri Kiesinger) ja että demokratiaan kuuluvat kovatkin otteet rähinöivää vähemmistöä vastaan (sosiaalidemokraattisen puolueen puheenjohtaja, ulkoministeri Willy Brandt).

Koko poliittisen painostuksen kärki kohdistuu sosialistiseen ylioppilasliittoon (SDS) jonka jäsenistön enemmistö lausui viime syksyn mielenosoittajia vastaannostettujen syyt teiden aikana, että "kaikki oikeus on luokkaoikeutta". SDS ei kuitenkaan ole koko kapinoiva ja tällä hetkellä lakkoileva ylioppilasjoukko. Sosiaalidemokraattinen korkeakoulu liitto (SHB) on viimeisimpien lausuntojensa mukaan yhtä paljon oppositiossa kuin SDS:kin. Se pitää sosiaalidemokraattisen johdon politiikkaa porvarien jäljittelemisenä ja työkansaa vastaan suuntautuneena sortopolitiikkana. Myös liberaaliset opiskelijat (LSD) ovat täysin rinnoin mukana ylioppilaiden liikehtimessä eivätkä heidän pyrkimyksensä paljon poikkea äärivasemmistolaisista päämääräasetteluista.

Saksan ylioppilaiden liitto (VSD) on herättänyt ihmetystä lehdistössä kannanotoillaan, joissa se asettuu solidaarisesti ylioppilaiden puolelle ja samalla poliisiterroria vastustamaan. Konservatiivit ovat yrittäneet saada ylioppilasliiton johtoa "järkiinsä" puhumalla edessä olevista vaaleista, jolloin kunnollisten ylioppilaiden suuri enemmistö tulisi suistamaan ääriainekset ja yhteiskunnan viholliset liiton johdosta.

Ei ole kumma, että nykytilannetta luonnehditaan kaaosmaiseksi muissakin kuin bulevardilehdissä siksi, että minkään puolueen ylioppilasnuoriso ei ole tarpeeksi kilttiä. Jopa kristillisdemokraattisetkin ylioppilaat marssivat vaatien parannuksia korkeakoululakiesityksiin.

Ylioppilasnuorison aktiivisuus on siinä määrin kasvanut viime parin levottoman vuoden aikana, että esim korkeakoululaeista tuskin selvitään ilman takeita ylioppilaiden myötävaikutusmahdollisuuksista. Vaikka ääriaineksina esiintyvät ryhmät, jotka laulavat miehitys- ja lakkokokouksissaan Internationaalia, ovat eittämättä pieniä, ei silti ole syytä olettaa, että ylioppilaat mieluummin siirtyisivät eiliseen kuin liittyisivät heihin ainakaan korkeakoululaitosta koskevissa kysymyksissä.

"IKKUNANSÄRKIJÄIN" LIIKE

Tammikuun puolessa välissä mitteli voimiaan 300 ylioppilasta ja 3,000 poliisia Länsi-Berliinin keskustassa. Lauantai-illan tulokseksi jäi puolen miljoonan markan arvosta särkyneitä ikkunoita ja joukko pidätyksiä. Vasemmistolaisten ylioppilaiden näkyvin osa on juuri tämä, pieni, poliisin näkemisestäkin hurjastuva joukko, joka reagoi pahaa maailmaa vastaan primitiivisesti, särkien kaiken eteen tulevan. Jokaisessa yliopistossa on näitä "syvästi vallankumoukselliseen toimintaan rakastuneita" ylioppilaita. Kun heille joskus — tosin harvoin — tarjoutuu tilaisuus keskusteluun, he käyttäytyvät hyökkäävästi. Hessenin kulttuuriministeri Krause, joka pari viikkoa sitten erehtyi keskustelutilaisuuteen Heidelbergissä, sai niskaansa sellaisen solvausryöpyn, että hän järkyttyneenä lupasi poispyrkiessään "tällaiseen tilaisuuteen en tule ikinä".

Itse asassa ei ole ollenkaan paha, jos vanha konservatiivinen herra järkyttyykin, mutta tietysti silloin soisi, että hän järkyttyisi siitä, ettei kykene vastaamaan järkeviin kysymyksiin ja vaatimuksiin. Mutta juuri nämä jäivät tekemättä ja Krause haukuttiin suoralta kädeltä samoin sanakääntein kuin muutkin johtavat poliitikot. Ei ole syytä unohtaa, että ns. kivenheittäjät muodostavat radikaalisesta liikkeestäkin vain yhden osan. Joukossa on myös pienempiäänisiä tekijöitä, joille päämäärien saavuttaminen ja muiden ylioppilaiden myötätunnon ansaitseminen ovat toiminnan tarkoituksena. Ylioppilasliikkeen leviäminen lieneekin viimekädessä juuri heidän ansiotaan vaikka varman julkisuuden — tosin usein negatiivisen — ylioppilasliikkeelle on hankkinut iskuryhmä.

"PUNAISET FASISTIT" VÄÄRÄ HAUKKUMASNANAKIN

Konservatiiviset poliitikot ja ääri oikeiston lehdet ovat lähteneet hyvin huolettomasti käsitteiden sekoittamisen tielle. Kun liittotasavallassa on ruskeita fasisteja, yritetään tätä häpeätahraa himmentää puhumalla myös punaisista fasisteista. Tämä kuitenkin osoittaa mitä suurinta ideologista tietämättömyyttä tai halua mustata ylioppilasliikkeen johtajat.

Natsipuolueen NPD:n ideologia ei poikkea Hitlerin aikaisen NSDAP:n ideologiasta johon kuuluu erottamattomana diktatuuripyrkimys, revanshistinen rotuoppi ja antisemitismi. Ylioppilasliike syntyi professori Herbert Marcusen vaikutuksesta. Hänen oppiinsa taas kuuluu absurdin suuren vapauden saavuttaminen. Ylioppilaiden taistelu suuntautuu demokratian laajentamiseen sekä yliopistoissa että koko yhteiskunnassa. Ylioppilasliikkeellä ei ole revanshistisia pyrkimyksiä, vaan se vaatii Saksan nykyisten rajojen tunnustamista ja suhteiden normalisoimista Saksan demokraattisen tasavallan kanssa, tämä ei ole fasismia.

ERÄÄN MELLAKAN ANATOMIAA

Ylioppilaita, jotka istuivat lattialla eivätkä tehneet minkäänlaista vastarintaa, pahoinpideltiin ja potkittiin. Eräs korkea poliisivirkamies tunsi kaksi SDS:n jäsentä, Joscha Schiererin ja Erhard Beckerin, jotka ovat SDS:n liittotoimikunnan jäseniä. Poliisit pahoinpitelivät heitä ja lisäksi heittivät heidät alas rappuja ja laahasivat poliisiautoon. Televisio filmasi nämä tilanteet, kunnes poliisi löi television valonheittäjän rikki. Sitä paitsi reportterilta riistettiin kamera kädestä. Televisiofilmiä ei voitu pelastaa. Muiden valokuvaajien kohtalo oli sama. Erään heidelbergiläisen paikallislehden naistoimittajaa vedettiin tukasta ja hänet heitettiin eteiseen siitä huolimatta, että hän huusi "Presse, presse". (Frankfurter Rundschau 11. 1. 1969). Tämä on Länsi-Saksassa varsin tavallinen näytelmä. Heidelbergissä se päättyi 12 ylioppilaan vangitsemiseen. Sitä paitsi tapauksen muistoksi jäi poliisien kirveillä rikkoma ovi ja seinä. Tammikuun 20 pnä ylioppilaiden osoittaessa solidaarisuuttaan vangituille rauhallisena mielenosoituskulkueena poliisi vangitsi jälleen joukon ylioppilaita.

Nykyisen lakkoaallon tuomien uusien syytettyjen lisäksi on tuomioistuinten eteen tuotu yli 2,000 ylioppilasta.

TAISTELU ALKANUT PÄÄTÖSTÄ EI NÄY

Ylioppilaiden pari vuotta kestänyt taistelu ei hetkellisistä lamakausista huolimatta näytä loppuvan. Berliinin vapaassa yliopistossa ilmoitetaan liikkeellä nyt olevan huomattavasti paljon suurempi kannatus kuin aikaisemmin. Ylioppilasliikettä ei ole murtanut poliisien ankarat otteet, ei pahoinpitelyt, ei Benno Ohnesorgin murha eivätkä valtion johtajien uhraukset. Ylioppilaslevottomuuksien lopettaminen rautaisella kädellä ei näytä onnistuvan ja muuta ei ole kokeiltu.

Varma keino levottomuuksien lopettamiselle on luonnollisesti ylioppilaiden vaatimusten täyttäminen: myötämääräämisoikeus yliopistoissa ja instituuteissa, monopolikapitalistien vallan kukistaminen ja ennen kaikkea Springerin mielipiteitä manipuloivan lehtien kansallistataminen, uusnatsistisen (NPD) toiminnan estäminen, entisten natsien, kuten presidentti Lubken, liittokansleri Kiesingerin jne erottaminen valtion johdosta, Saksan demokraattisen tasavallan ja olemassa olevien rajojen tunnustaminen, atomiaseiden hankinnasta luopuminen jne. Ylioppilasnuorisolla on loputtomiin varsin terveitä päämääriä.

On mahdollista, että ylioppilasliike pystyy pikkuhiljaa muuttamaan muun yhteiskunnan käsityksiä niin paljon, että se aiheuttaa myös muutoksia Länsi-Saksan politiikkaan. Prosessi on luonnollisesti pitkäaikainen, mutta sitä tuskin voi estää se, että vankilat täyttyvät Internationaalia laulavista rähinöitsijöistä.

— Raija Pelkonen.

KAPTEENI "HIRTEEN" PUEBLON JUTUSSA

Hämäriä yksityiskohtia esiin kuulusteluissa

Viime vuoden tammikuun 23. pnä Pohjois-Korean vesillä kaapatun amerikkalaisen tiedustelualus USS Pueblon komentaja Lloyd M. Bucher jonka aluksen miehistön vapauttamisen jälkeen on ollut USAn laivaston esikunnan kuulusteltavana, kertoi aluksen laitteiden olleen pahasti epäkunnossa jo ennen tiedusteluretken alkua. Yhteydet eivät toimineet ja tykit päällyksineen olivat jäässä.

Komentaja Bucher, joka myönsi aluksen olleen tiedustelumatkalla kielsi kuitenkin sen liikkumisen korealaisilla aluevesillä. Alusta, jonka mastoon oli kiinnitetty kansainvälinen hydrologisten tutkimusten merkkilippu, oli tammikuun 22 pnä lähestynyt kaksi korealaista kalastusalusta. "Olin varma, että ne raportoisivat meistä ja katsoin, että meidät oli havaittu", Bucher keroo. Yhteyksien saanti Sasebossa Japanissa olevaan päämajaan oli kestänyt 12—14 tuntia.

Seuraavana päivänä pohjoiskorealaisten alusten lähestyessä USS Puebloa, kertoi Bucher "halusimme poistua paikalta niin arvokkaasti kuin suinkin ja ilman paniikkia". Poistumisliike kuitenkin estettiin ja korealaiset ottivat aluksen haltuunsa.

Viidestä amiraalista koostuva laivaston tuomioistuin kuulustelee komentaja Bucheria epäiltynä sotilaslain rikkomisesta. Erityisesti on kuulusteluissa arvosteltu sitä, ettei Bucher tuhonnut kaikkia Pueblon tiedustelulaitteita ennen kaappausta.

Pueblon komentajaan kohdistettu arvostelu on saanut eräät senaattorit vaatimaan asian käsittelyä myös senaatin komiteoissa, koska epäillään laivaston itsensä eikä vain Bucherin syyllistyneen laiminlyönteihin.

Monet merkit viittaavat, että Pueblo tapauksen takana on samanlaisia aineksia kuin kuuluisassa Tonkinin lahden välikohtauksessa, joka toimi avoimen sodan aloittamissyynä Vietnamissa. Senaatin tutkimuksia asiassa pitää todennäköisenä myös senaatin enemmistöryhmän johtaja Mike Mansfield.

Hongkongilainen motittanut Karhun

Helsinki. — Jäänmurtaja Karhu joutui viikko sitten keskiviikkona lopettamaan laivojen avustamisen koko miehistön sairastuttua hongkongilaiseen influessaan. Liikennepäällikkö A. O. Aalto merenkulkuhallituksesta kertoi, että laivan miehistöstä on 10 vuodepotilaina ja muut ovat sairastuneet lievemmin. Karhun miehistöön kuuluu 53 jäsentä.

Karhu on avustanut meriliikennettä Helsingin ja Porkkalan välillä. Nyt jää Voima yksin murtamaan jäätä ja tämä saattaa aiheuttaa myöhästymisiä satamiin pyrkiville laivoille, mainitsi liikennepäällikkö Aalto.

Hän kertoi, että useissa jäänmurtajissa on ollut hongkongilaistapauksia ja tämä on haitannut niiden työtä. Torstaina laivoihin saadaan rokotetta.

— **Influenssatapauksia** esiintyy Tampereella nyt hyvin runsaasti. Epidemian huippukohtaa ei ole kuitenkaan vielä saavutettu, vaan se lienee edessä vasta parin viikon kuluttua, kertoi keskiviikkona Pyynikin sairaalan ylilääkäri Eino Otila.

Tampereen sairaalat ovat ryhtyneet rajoittamaan vieraskäyntejä. Keskussairaala julkaisi rajoituksen sunnuntaina ja Hatanpään sairaala ilmoitti asiasta keskiviikkona.

— **Menojen supistamista** Ruotsin rautateille ja nykyistä tasaisempaa junamatkaa matkustajille merkitsevät ylipitkät saumattomat kiskot, joita valmistaa Ruotsin rautateiden uusi hitsauslaitos lähellä Hallsbergin suurta rautatieristeystä.

Uusi fyyreri teki vääränvalan?

Bonn. — Hannoverin tuomioistuin on vahvistanut, että länsisaksalainen uusnatsien kansallisdemokraattisen puolueen johtaja Adolf von Thadden liittyi syyskuun 1. päivänä 1939 kansallissosialistiseen puolueeseen. Samana päivänä Hitler-Saksa aloitti toisen maailmansodan. Tuomioistuimelle esitettiin valokopioita asiapapereista, joista käy ilmi, että von Thadden oli kansallissosialistisen puolueen jäsen ja hänen jäsenkorttinsa umero oli 7155833. Tämän on von Thadden tähän saakka kieltänyt valallaan, joten hän on nyt sanottu syyllistyneen myös väärään valaan.

Oikeudenkäynti aloitettiin von Thaddenin vaatimuksesta hänen entistä apulaistaan Winteriä vastaan. Winter on kirjoittanut kirjan "Uskoin kansallisdemokraattiseen puolueeseen", jossa hän paljastaa von Thaddenin menneisyyden sekä puolueen uusnatsistisen luonteen.

Hannoverin oikeudenkäynti on jo kolmas, jonka von Thadden on nostanut Winteriä vastaan saadakseen hänen kirjansa levittämisen kielletyksi. Oikeus on kuitenkin todennut suurimmaksi osaksi kirjan todenperäisyyden mm. niiltä osin, että kansallisdemokraattisen puolueen tärkeimmät paikat ovat entisten natsien hallussa, että von Thadden itse nimittää hallinnon jäsenet sekä piirijärjestöjen johtajat ja että puolueessa ei ole sisäistä demokratiaa.

Kuitenkaan kaikkien näiden seikkojen todistaminen oikeiksi tuomioistuimessa ei vielä riittä Bonnille kansallisdemokraattisen puolueen kieltämiseksi. Tämän on myös von Thadden todenmut tyydytyksellä. Hän sanoo Spiegellehdelle antamassaan haastattelussa, että kansallisdemokraattisen puolueen kieltämiskysymys on nyt pyyhitty pois päiväjärjestyksestä.

Thadden on kertonut myös, että hänen puolueensa valmistelee kirjaa, johon kerätään kaikki ne tiedot Bonnin johtohierarkiasta, jotka saattavat vahingoittaa heidän asemaansa von Thaddennin sanojen mukaan kirja annetaan julkisuuteen kuitenkin vain sellaisessa tapauksessa, että Bonn ottaa uudelleen käsiteltäväksi kysymyksen kansallisdemokraattisen puolueen kieltämisestä. Tosiseikat viittaavat siihen, että Bonnin johtajat ovat ottaneet huomioon tämän uhkauksen yrittäessään epätoivoisesti salailla eräitä toimiaan kolmannen valtakunnan ajoilta.

PÄIVÄN PAKINA

"OPPILAAT" OPETTIVAT

Neuvostoliiton jääkiekkojoukkue vieraili täällä, voitti kaikki 10 ottelua ylivoimaisesti ja osoitti, että tällä kertaa ei Canadassa, jääkiekkokoulun kehdossa, ole tasaväkiseen otteluun sen kanssa pystyvää amatöörijoukkuetta.

Tämä vierailumata, mikä päättyi Neuvostoliiton joukkueen murskaavan ylivoimaiseen — 14—4 — otteluun Quebecin Senior jääkiekkoliiton Beavers-joukkuetta vastaan alkoi hieman myrskyisissä merkeissä. Aluksi neuvostoliittolaiset peruuttivat koko vierailumatkansa sanoen, että he eivät halua pelata lainkaan "toisen luokan" canadalaisjoukkuetta vastaan kun Canadan parhaita pelureita osallistuu otteluihin Yhdysvalloissa.

Tätä peruutustapausta seurasi uudet neuvottelut ja niin neuvosto liittolaiset tulivat kuitenkin tänne, tosi yhden päivän myöhästyneenä siten, että Montrealiin järjestetty ottelu jäi pelaamatta.

Visseissä piireissä pidettiin tätä yhden ottelun menetystä erikoisen pahana varsinkin taloudellisten menojen kohdalta siksi kun Montrealissa oli palautettava suuren jäähallin loppuunmyydyt tikettimaksut takaisin.

Lopulta vierailijat esittivät kuitenkin että he ovat valmiina olemaan täällä pari päivää kauemman ja osallistumaan ylimääräisiin otteluihin siten, ettei mitään talousvahinkoja pääse tulemaan.

Ja merkillepantavaa on, että vaikka vierailijat olivat niin ylivoimaisia että he voittivat kaikki 10 ottelua — yhteisten maalimäärien ollessa kymmenessä ottelussa 73—28 vierailijain hyväksi — niin katsomot täyttyivät aina viimeistä sijaa myöten. Esimerkiksi Londonista Ont. ilmoitettiin, että puolen tunnin kuluttua sen jälkeen kun saatiin vahvistus, että neuvostoliittolaiset pelaavat siellä, oli jäähallin liput loppuunmyyty.

Taloudelliselta kannalta tämä vierailumatka oli epäilemättä erittäin tuottoisa.

Mutta mikäli on puhe "oppituntien" antamisesta, niin antajina olivat vierailijat. Nähtäväksi vain jää, miten oppilaat läksynsä oppivat. Puhukaamme näistä asioista kuitenkin suulla suuremmalla:

Kansainvälisen jääkiekkoliiton presidentti John Francis (Bunny) Ahearne esitti Ottawassa viikon alussa melko kirpeätä arvostelua Canadan amatöörijääkiekkoilusta.

Hän sanoi, että Canadan maajoukkueella olisi vaikeutta "selvitä Neuvostoliiton B-joukkueesta, mikä voitti junior-jääkiekkoilun Euroopan mestaruuden vuosi sitten"

Ahearne sanoi, että neuvostoliittolaisetkin voidaan lyödä jääkiekkoilussa, kuten tshekkoslovakialaiset osoittivat viime vuonna, mutta hän sanoi, Canada on katsantokantojensa ja systeeminsä kannalta kaukana pois linjalta. "Jos ei tehdä suuria muutoksia", hän sanoi "canadalaisilta menee 50 vuotta ennen kuin he voittavat neuvostoliittolaiset jääkiekkoilijat".

Ja sitten hän antoi neuvoja:

"Teidän on muodostettava joitakin todellisia liittoja. On liian suuri aukko koulu- ja senior-tason välillä.

"Teidän Allan Cup mestarienne huono menestyminen vuosien kuluessa pitäisi olla varoituksena siitä, ettei teidän maajoukkueeltanne voida odottaa liian paljon."

Ja vaikka monet canadalaiset ovat ymmärrettävistä syistä hermoilleet canadalaisjoukkueen heikkoudesta, Ahearne omaksui vallan toisenlaisen kannan.

—"Minua huolestuttaa se, että te ette opi yhtään ainoata seikkaa toistuvista häviöistä venäläisiä vastaan", hän sanoi. "Te jatkatte toimintaanne mitä amatöörisemmällä tavalla ja sitten osoitatte yllättyneisyyttä kun ette voita jääkiekkoilun maailmanmestaruusotteluja".

Hän sanoi olevansa kyllästyneen canadalaisten itkusta että neuvostoliittolaiset ovat ammattilaisia.

"Venäläiset eivät valittaneet silloin kun he saivat päihinsä", hän sanoi, "ja canadalaisten valitus tuntuu hieman lapselliselta.

"Katsokaa Canadan amatöörijääkiekkoilu-yhdistyksen asiakirjoja ja silloin on teidän myönnettävä, että Canadan maajoukkue on sanan kaikessa merkityksessä ammattilaisjoukkue."

Vierailunsa aikaan neuvostoliittolaiset esittivät useita kilpailuhaasteita tämän mantereen ammattijääkiekkoilun korkeimman tason — National Hockey Leaguen (NHL) — omistajille ottelun järjestämiseksi NL:n ja NHL:n jonkun joukkueen välillä.

NHL:n johto on tähän mennessä kieltäytynyt siitä, valittaen "ajan vähyyttä" liiketoiminnan vel voitusten aiheuttamia vaikeuksia jne.

Samalla kertaa NHL:n omistajat ja johtajat ovat antanet pitkiä ja leveitä lausuntoja siitä, miten he voivat neuvostoliittolaiset lyödä maan rakohon. Neuvostoliittolaisten peittoaminen tapahtuu kuitenkin paljon helpommin paperille kirjoitettujen sanojen kuin todellisten ottelujen puitteissa. Ja tästä se kenkä epäilemättä puristaa. NHL:n omistajat pelkäävät, että jos kuitenkin kävisi niin, että heidän joukkueensa häviäisi, tai pelaisi vaikka tasapelejä NL:n maajoukkuetta vastaan, silloin loppuisi myytti ammattijääkiekkoilun ainutlaatuisuudesta — mikä olisi vaaraks heidän afääriileen.

Neuvostoliittolaiset ovat kuitenkin sanoneet, että he ovat valmiina lyömään yhteen minkä tahansa NHL:n joukkueen kanssa. Ja edellämainittu mr Ahearne sanoi Ottawassa:

"Kansainvälisten jääkekkoilusääntöjen mukaan pelattaessa NL voittaisi NHL:a vastaan yhtä monta ottelua kuin se häviäisikin. Ammattilaissääntöjen mukaan, pelattaessa voittoa ei saada salraalassa makaamalla, ja ammattipeli on liian raakaa."

Mutta neuvostoliittolaiset ovat sanonet, että he ovat valmiina pelaamaan NHL:n mitä tahansa joukkuetta vastaan huolimatta siitä minkälaisia sääntöjä siinä pelissä noudatetaan.

Joka elää ,hän näkee miten tässä käy. — Känsäkoura.

Urheilua

CANADALAIS-NEUVOSTOLIITTOLAISTA JÄÄKIEKKOPELIÄ SEURAAMASSA

Ottawa. — Olimme jo ajoissa ostaneet liput tähän paljon puheenaihetta antaneeseen peliin.

Kun neuvostopelurit ensin kieltäytyivät tulemasta tänne, oli siitä puhetta radiossa, TV:ssä ja lehdissä. Tuisi olla hyvää mainostusta. Pelin piti täällä oleman tammikuun 23 pnä, mutta kun sana tuli heidän saapumisestaan, niin silloin siirtyi ottelu 24:een päivään.

Arenan lähelle tultaessa tuli vakuuttuneeksi, että jotakin suurta oli tulossa. Autojono oli jo monta mailia ennen arenaa matelevassa vauhdissa ja parkkeerauspaikkaa ei tahtonut löytää mistään.

Minä haluan olla aina ajoissa perillä sillä alku on aina tunneherkkä hetki. Siellä ne olivat: kummatkin joukkueet kunnia-asennoissa ja katsojat seisomassa kun NL:n lähetystön edustajat kävelivät keskustaan punaista mattoa pitkin. Ensin olivat joukkueet kääntyneenä Neuvostoliiton lippua kohti kun soitettiin heidän kansallishymninsä ja sitten kaikki kääntyivät Canadan lippua kohti kun soitettiin O Canada.

Neuvostoliittolaiset aloittivat pelin reippaasti. He olivat heti kuin "kotonaan" jäällä. Pelistä ei kehittynyt kiihkomielisyyttä kuten toisinaan tapahtuu.

Alussa meinasin saada selkääni pikkupojilta kun neuvostoliittolaisten tehdessä maalin huusin "harasso". Mutta heidänkin kiihtymisensä laukesi ensimmäisen erän jälkeen.

Parhaiten nautin neuvostoliittolaisten pelitaidosta. Kiekko lyötiin hämmästyttävällä taidolla ja tarkkuudella yhdeltä pelurilta toiselle. He pitivät meidän poikiamme aivan kiusalliseen avuttomina — leikkivät kuin kissa hiirellä. Ensimmäisen erän perästä oli huomattavasti tyhjiä paikkoja ja toisella väliajalla oli vain 2/3 katsojista paikalla. Ottelu päättyi lopulta 10—2 Neuvostoliiton voittoon.

Yleisöllä on muuten huono tapa osoittaa mieltään heittelemällä papereita, upokkaita ja miesten hattujakin keskelle jääkiekkopeliä. Pienikin paperinpala voi aiheuttaa pelaajalle vakavan vamman.

Toinen peli oli torstaina, tammikuun 30 pnä. Sama tungos ja paikka oli täpötäynnä. Ensi erä oli hyvin kiinnostava sillä canadalaiset pelasivat kuin aikamiehet. Heillä oli nyt pelitaitoa ja vauhtiakin ja kansa hurrasi. Erä päättyi 3—1 canadalaisten hyväksi. Kukaan katsojista ei liioin lähtenyt pois.

Väliajalla kuului 'parran pärinää', että "nyt saavat venäläiset päihinsä".

Toinen erä alkoi, mutta canadalaispoikien pelitaito oli jäänyt pukuhuoneeseen. Muutos oli niin hämmästyttävä, että monelta letkahti suu auki. Neuvostoliittolaiset olivat taas "kukkona tunkiolla" kuten sanotaan. Olivatpa omaksuneet kovakouraisemman tyylinkin. Näyttivät kaiketi, että jos tulisi tilaisuus pelata sen "paremman joukkueen" kanssa, niin osaavat pelata senkin tyylillä. Pieni kahakka kuuluu kaiketi tyyliin, jotta katsojat saavat "jännää" rahansa edestä.

Kyllä sen näki, että nämä neuvostoliittolaiset olivat kehittäneet kuntoaan lapsesta alkaen. Voimistelu ja urheilu kuuluu kehon kunnostamiseen ja se lisää myös huomiokykyä ja tarkkuutta. He näyttivät tukevanpuolisilta canadalaispoikiimme verraten. Tätä seikkaa tähdennettiin usein kertoja radiotietojenkin yhteydessä. Toisessa erässä saivat canadalaiset 1 maalin ja neuvostoliittolaiset 7 — ja katsomossa tuntui mielialan laskua.

Ja kuten useimmiten käy, että paremmat voittavat, tämä ottelu päättyi 10—4 vierailijain hyväksi.

Neuvostoliittolaisten vierailusta oli varmaan paljon oppimista — ja mitähän varten tällaisia vierailuja suoritettaankin, että saadaan oppia puolin ja toisin. Terveisin

— Armida.

Herrera poliisien suojeluksessa

Torino — Italialaisen Juventus-seuran jalkapallojoukkueen valmentaja Heriberto Herrera oli vielä tiistaina poliisien suojeluksessa, jonka hän sai sunnuntaina Juventuksen joutuessa tyytymään vain 1—1 tasapeliin mestaruussarjan viimeiseksi sijoittuneen Sampdorian kanssa.

Juventuksen fanaattiset kannattajat ovat uhkailleet rajulla kohtelulla valmentajaa ja osoittaneet myös suoria kehoituksia tälle häipyä pian takaisin kotimaahansa Paraguayhin. Juventus voitti Italian mestaruuden kaksi vuotta sitten. Nyt joukkue sijoittuu sarjassa viidenneksi.

UUSI LOISTELIAS ja ajankohtainen JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MM MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Nancy Greene avioituu

Talviolympialaisista Canadaan kultaa hankkinut hiihtäjänelito-nen, Nancy Greene tiedoitti keskiviikkoiltana, että hän on kihloissa valmentajansa Al Rainen kanssa.

Talviolympialaisten jättiläispujottelun kultamitalin ja pujottelun hopeamitalin Grenoblessa, Ranskassa vuosi sitten helmikuussa voittanut Nancy antoi tämän lausuntonsa Montrealissa:

"Minä olen hyvin onnellinen", hän sanoi. "Häät pidetään Rosslandissa", — Nancyn kotikaupungissa.

Nancy Greene on 25-vuotias ja mr. Raine North Burnabysta, on 27-vuotias. He tapasivat ensi kerran toisensa muutamia vuosia sitten Rosslandin hiihtomäessä.

Jo 600 km takana — Tornio tähtäimessä

Moskova. — Hiihtäen Moskovasta Tornioon matkaavat neuvostoliittolaisen Metelitsa-hiihtojoukkueen 7 tyttöä saapuivat viikko sitten keskiviikkona Leningradiin. Takana on 600 kilometrin taival. Suomen alueelle hiihtäjättöt saapuivat helmikuun 4 päivänä.

Päivittäin tytöt hiihtävät 70—80 km. He aloittavat matkanteon aikaisin aamulla. Leningradin tytöt saapuivat reittiä Moskova—Kalinin—Novgorod. Reitin varsille oli pystytetty tauluja, joista ilmenee jäljellä olevan matkan pituus Helsinkiin.

Tyttöjen kunto on lääkäri Viktor Anikovin kertoman mukaan erinomainen. Pureva tammikuun pakkanen joka on laskenut elohopean mittarissa jopa alle 30 miinusasteen, on nipistellyt tyttöjen poskipäitä, mutta ei ole haitannut matkantekoa. Maratonhiihtoa edelsi kahden vuoden harjoittelu, minkä tuloksena tyttöjen hiihtorytmi on nyt pysynyt tasaisena.

Matkanssa tytöt omistavat Vladimir Iljitsh Leninin syntymän 100-vuotispäivän kunniaksi.

Yhdestoista tilakin vaati SE-ajan

Cortina d'Ampezzo — Lahtelaisluistelija Kimmo Koskinen saavutti tiistai-iltana Cortinan kansainvälisissä pikaluistelukilpailuissa 3,000 metrillä uuden Suomen ennätyksen kansainvälisiltä radoilta, vaikka sijoittuikin ajallaan 4.27,2 vasta yhdenneksitoista. Aiempi kansainvälisten ratojen SE 4.27,4 oli ollut Jouko Launosen nimissä luisteltuna Inzelin radalla.

Tulos syntyi samoissa kisoissa joissa vastaleivottu Euroopan mestari Dag Fornäss oli tehnyt samalla matkalla uuden ME:n 4.17,4. Tämä aika alittaa sekunnin kymmenyksellä Fred Anton Maierin nimissä olleen entisen ME:n.

Tuloksia. 500 m: 1) Ivar Eriksen Norja 40,2, 3) Mange Thomassen, Norja 40,8, 3) Dag Fornäss, Norja 41,0.

3,000 m: 1) Dag Fornäss 4.17,4 (uusi ME), 2) Gerhard Zimmermann 4.18,1,3) Per Willy Guttormsen Norja 4.19,7.

Vapautusrintaman tet-hyökkäys tärkein kohta Vietnamin sodassa

Tammikuun 30. päivänä oli merkkipäivä Pariisissa neuvotteleville Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman edustajille. On kulunut tasan vuosi siitä hetkestä, jolloin vapautusrintama aloitti tet-hyökkäyksen nimellä kulkevan suuroffensiivin noin 140:ää vihollisen hallussaan pitämää kylää ja tukikohtaa vastaan Etelä-Vietnamissa. Juuri nämä taistelut tekivät mahdolliseksi kansallisen vapautusrintaman osallistumisen Pariisin neuvotteluihin. Ilman FNL:n vaatiman voimannäytöstä vuoden 1968 alkupuolella olisi sodan poliittinen asetelma, sellaisena kuin se näyttäytyy neuvottelupöydän ääressä, edelleen vaillinainen ja valheellinen.

"Tet hyökkäyksellä ei ole vertaistaan sotahistoriassa", sanoo tunnettu lehtimies ja Vietnamin sodan asiantuntija australialainen Wilfred Burchett. Hänen lausumansa ei koske ainoastaan operaation toteutusta, vaan myös sen laajakantoisia seurauksia. Kun Dien Bien Phu aikoinaan mursi ranskalaisten kolonialistien hyökkäyshalut Vietnamissa 14 vuotta aikaisemmin on tet-offensiivi merkinnyt puolestaan vakavaa iskua amerikkalaiselle imperialismille ei yksistään Kaakkois-Aasiassa vaan rohkaisemalla vapautusliikkeitä eri puolilla maailmaa.

Mitä tammikuun 30. päivänä vuosi sitten itse asiassa tapahtui?

Kansallisen vapautusrintaman johto antoi silloin määräyksen yleishyökkäykseste. Päivää myöhemmin vallankumousarmeijan johto esitti vetoomuksen, jossa todettiin: "Taistelumme päämääränä on saavuttaa kansallinen itsenäisyys ja rauha maallemme, sekä demokratia ja onni kansallemme". Samaan aikaan perustettiin Saigonissa ja Huen kaupungissa kansallinen itsenäisyyteen ja demokratiaan pyrkivä vapautusvoimien liitto.

Yleishyökkäys johti ennennäkemättömän kiivaisiin taisteluihin sellaisillakin alueilla, joita amerikkalainen sodanjohto oli pitänyt täysin tavoittamattomina. Sissit iskivät kaupungeissa ja maaseudulla. Suuret kaupungit Saigon, Hue ja vahvasti varustettu Da Nang olivat kohteina samoin kuin yli 40 muuta rannikko- ja maakuntakaupunkia. Samanaikaisesti hyökättiin sataan maaseutukohteeseen ja vapautettiin suuria alueita, jotka olivat olleet USAn armeijan ja Saigonin hallituksen "rauhoitus"-ohjelmassa.

Amerikkalaisten ylläpitämä naamio tilanteen hallinnasta ja kansan tuesta repesi niin täydellisesti, että itse Yhdysvaltain korkeilla poliittisilla tasoilla ilmaantui henkilöitä jotka saattoivat todeta, kuten edesmennyt senaattori Robert Kennedy: "Etelä-Vietnamissa tuemme hallitusta, joka ei nauti kansan suosiota. Ilman amerikkalaisten joukkojen apua tuo hallitus ei pysyisi pystyssä päivääkään" (jeune afrique, 19—25. 2. 1968.

ENSIMMÄINEN AALTO

Tet hyökkäyksen ensimmäinen aalto keskitti taistelut ennen muuta Saigoniin, Hueen ja Da Nangiin. Vapautusrintaman operaatioiden eräitä huippuvaiheita olivat hyökkäykset USA:n suurlähetystöön Saigonissa, Huen vanhan linnoituksen valtaaminen, sekä pitkään kestänyt Khe Sanhin piiritys ja siihen liittynyt Lang Vein tukikohdan valtaus.

Yhtäjaksoinen taistelu Saigonissa kesti tet-hyöyäyksen alkuvaiheista aina helmikuun 23. päivään saakka. Se alkoi yllättävästi, yhtä ennalta aavistamatta kuin sissihyökkäykset syvimmässä viidakossa. Amerikkalaisten arvioiden mukaan 5,000 sissiä oli tullut salaa kaupunkiin maalaisväestön mukana, joka tuli pääkaupunkiin viettämään tet-juhlaa. Kaikki joukot pujahtivat sisään amerikkalaisten ja myös Saigonin hallituksen partioiden ohitse. Kaikki tämä tapahtui vain parin päivän sisällä. Todellisuudessa sissien saapuminen Saigoniin ja etenkään aseiden kuljetus kaupunkiin ei olisi ollut mahdollista ilman kaupunkilaisten laajaa ja aktivista avustusta tai ainakin hiljaista mukanaoloa.

Saigonissa olivat kohteina kaupungin keskustassa sijaitsevat hallintoalueet. Näitä vahvasti vartioituja kortteleita vastaan hyökkäsivät pienet kommandojoukot Kohteina olivat mm. presidentin palatsi, Saigonin radio sekä USA:n suurlähetystö, joka oli vastikään rakennettu uudestaan ja jota oli pidetty täysin luoksepääsemättömänä linnoituksena. Sissit pitivät rakennusta hallussaan kuusi tuntia ja ampuivat sinä aikana kivääritulella alas yhden helikopterin, joka yritti laskeutua rakennuksen katolle apujoukkoja mukanaan. Näillä "itsemurhahyökkäyksillä" luonnehdituilla toimenpiteillä oli erityisen suuri vaikutus kansainväliseen mielipiteeseen Saigonin katutaistelujen ollessa runsaan huomion kohteena tiedotusvälineissä eri puolilla maailmaa. Sitkeimmin taistelua jatkettiin työläiskaupunginosissa ja pakolaisalueilla, joissa sissit saivat tukea väestöltä. Cholonin, kiinalaiskaupunginosan korttelit saivat kokea amerikkalaisten ilmahyökkäyksiä, rakennuksia pommitettiin kranaateilla ja pommeilla.

HUEN HÄVITYS

Tuhoisimmaksi sodankäynti muodostui Huessa, jossa sissien vastarinta yritettiin murtaa jatkuvilla ankarilla pommituksilla. Taistelut alkoivat tammikuun viimeisenä päivänä, jolloin sissit valtasivat mm. kuusi amerikkalaisten panssarivaunua ja vapauttivat 3,000 poliittista vankia, Sitkeimmät, yli kolme viikkoa kestäneet taistelut käytiin Huen vanhassa vuodelta 1810 peräisin olevassa linnakkeessa. Valtava linnake, jonka seinät ja muurit ovat useiden metrien korkuiset ja paksuiset, suojaa kookkaimmiltakin lentopommeilta ja kranaateilta. Näin ollen se tarjosi sisseille turvapaikan amerikkalaisten ja Saigonin joukkojen käytyä vastaiskuun.

Historiallinen keisarikaupunki hävitettiin miltei maan tasalle. Sen 20,000:sta rakennuksesta tuhoutui kokonaan tai yli 50 prosenttisesti 14,300. 20—50 prosentin tuhoja kärsi 3,800 rakennusta. Pommeja, napalmia ja kranaatteja käytettiin täysin mielivaltaisesti. Käytyään Huessa ennen ja jälkeen tuhoamisen ruotsalainen lehtimies Sven Öste toteaa, että kaupunkilaisten viha vandaalimaisia tuhoajia kohtaan on suunnaton. Hävitystä on sen tekijöiden taholta selitetty välttämättömänä toimenpiteenä sissien karkottamiseksi asuinrakennuksista. Mutta kuten Öste mainitsee FNL:n joukot olivat harvoin edes tunkeutunet taloihin asuinkortteleissa: ne olivat kaivaneet suojansa puutarhoihin, keittäneet oman riisinsä ja käyttäytyneet kurinalaisesti. Tämä

(Jatkuu sivulla 4)

2 SE:tä Koskisen nimiin, 1500 2.05,8 ja 3000 4.25,2

Cortina d'Ampezzo — Yhteensä kaksi uutta Suomen ennätystä oli Kimmo Koskisen saalis Cortina d'Ampezzossa viikko sitten keskiviikkona päättyneissä pikaluistelumestaruuskilpailuissa. Tiistaina hän paransi 3,000 metrin SE-lukeman aikaan 4.25,2 ja keskiviikkona parantui 1,500 m:n ennätys lukuihin 2.05,8.

Yhteispisteissä hän teki kaikkien aikojen parhaan tuloksen 174,383, mutta sitä ei hyväksytty SE:ksi, koska pitkinä matkoina oli 3,000 ja 5,000 eikä 5,000 ja 10,000 metriä.

Tulostaso oli myös keskiviikkona kova. Norjan Mange Thomassen ja Euroopan mestaruuskilpailujen pronssimitalimies Ruotsin Göran Claesson jakoivat 1,500 m:n voiton ajalla 2.03,9. Tuore Euroopan mestari Norjan Dag Fornäss ja Ivar Eriksen hävisivät puolestaan vain sekunnin kymmenyksellä voittajapareille. Kimmo Koskinen oli SE-ajallaan seitsemäs hävittyään myös Gerhard Zimmermannille ja Svein Erik Stiansenille niukasti. Aikaisemmin tällä kaudella Koskinen on jo parantanut 5,000 metrin kansallista SE:tä.

Fornäss oli paras 5,000 metrillä ajalla 7.34,0 ja hän voitti myös yhteispisteissä luvuin 170,633 varsin selvällä erolla seuraaviin, kuten EM-kilpailuissakin. Claesson ja Norjan Sten Stensen luistelivat 5,000 metriä aikaan 7.35,1 ja Kimmo Koskinen oli kahdeksas ajalla 7.43,5. Matkan kansainvälinen Suomen ennätys 7.35,9 on Koskisen omissa nimissä.

Entinen kv Suomen ennätys 1,500 metrillä, joka aikanaan oli pitkään myös maailmanennätys, kirjattiin luvuin 2.06,3 ja se oli Juhani Järvisen nimissä.

Pistekilpailuissa oli Claesson toisena tuloksella 172,193 ja Zimmermann kolmas luvuin 172,430. Koskinen oli yhdeksäs.

1,500 m: 1) Mange Thomassen Norja ja Göran Claesson Ruotsi 2.03,9 3) Dag Fornäss ja Ivar Eriksen Norja 2.04,0 . . . 7) Kimmo Koskinen Suomi 2.05,8 (SE)

5,000 m: 1) Fornäss 7.34,0, 2) Claesson 7.35,1 ja Stensen Norja 7.35,1, . . . 8) Koskinen Suomi 7.43,5.

Yhteispisteet: 1) Fornäss 170,633, 2) Claesson 172,193, 3) Zimmermann 172,430, . . . 9) Koskinen 174,383.

Puolassa tulee mestariurheilijoita Torontoon kisoihin

Toronto. — Kolme Puolan olympialaisurheilijaa ja selvähyppääjä Bob Seagren ottavat osaa seitsemänteen vuotuiseen kilpailuun Maple Leaf Gardensissa helmikuun 14 päivänä.

Puolalaisryhmän johdossa on pikapikoja Irena Szewinska (Kirszenstein) jolla on toinen kiinnitys naisten 100 metrin maailmanennätyksessä (11.1) ja 200 metrin maailmanennätys 22.5. Hän osallistuu 50 jaardin juoksuun.

Toisena puolalaisena on Andrzej Badenski, joka sijoittui olympialaisten 400 metrin juoksussa 7:nneksi sekä Henryk Szordykowski, joka oli 7. olympialaisten 1500 metrin juoksussa. Hän juoksee Torontossa mailin.

Seagrenilla on (vielä vahvistamaton) olympialaisennätys 17 j. 8½ tuumaa seiväshypyssä. Hänen vastakilpailijansa on John Pennell, joka sijoittui olympialaisten seiväshypyssä viidenneksi.

Vlasov lopetti

Moskova — Kuulu neuvostoliittolainen painonnostaja Juri Vlaslov on lopettanut aktiiviurheilun, ilmoitettiin keskiviikkona Moskovassa. Vlaslov on päättänyt omistautua kirjallisuudelle.

SUOMALAINEN SAAB 99 AUTO ESITTÄYTYY

Helsinki. — Pakkasta 20 astetta, neljä henkilöä — aikuista — autossa ja auton jokainen ikkuna täysin kirkas. Ei edes aikeita huurtumisesta. Kuljettaja paikallaan ja takapenkillä oleva huokailu, että onpas jaloilla lämmin.

Siinä on yksi Saab 99:n hyvä puoli. Toinen on se, että pieneltä näyttävässä autossa löytyy todella mukavat istuimet. Tässä on missä silmä pettää pahanlaisesti. Kun 192 senttinen kuljettaja vetää istuimen takimmaiseen asentoon, hän saa jaloilleen riittävän pitkän tilan ja sopivan suorien käsien otteen ohjauspyörään, kaikesta tästä huolimatta takana istuvalla on reippaasti jalkatilaa. Piirre jota ei tapaa läheskään kaikista ns. suurista autoista.

Saab 99:n muotoilussa on ilmeisesti lähdetty ennen muuta ilman vastuksesta ja vaikutuksista. Onko se kaunis auto, siitä tuskin kannattaa kiistellä, numeroa tehdä vaikka suomalaisille ei liene harvinaisuus sekään, että auto voidaan ostaa sen perusteella, miten sen muotoilu miellyttää. Näin väitetään olevan etenkin naisten kohdalla. Toistaiseksi tämän muotoilun tulos on meillä vain kaksiovisena. Mitä mainitaan sanoa kuvastaa silloin, kun se hieman varmaan muuttaa kuvaa, mutta niin on tapahduttava jos autosta aiotaan saada takaiskelpoinen. Tuntuisi sille vain mitään autosta olisi välttämättä saada irti myös tämä ominaisuus. Niin, sehän on kojainen jo tietää, että tämä Saab 99 on sen suomalaisen henkilöauton näköinen ja kokoinen.

En tietysti niin hyvää ettei jotain huonoakin. On varmasti olemassa sijoittaa penkkien väliin. Saattaa olla että siihen tottuu, ja niin muutamassa päivässä ja niin on avaimen sovittaminen etenkin pimeässä, apuvalosta huolimatta, on tuhraamista. Virta-avaimen saa pois lukosta vain vaihteen ollessa peruutusasennossa ja kun avain on pois ei vaihde lähde liikkeelle. Vaikka vehkeen saisikin käyttämään ilman avainta, on varkaan vaikea ajaa kun käytössä on vain peruutusvaihde. Tämä kyllä käy ratkaisuna.

Tuulilasin pyyhkimien suihkut olivat loppuun kuluneet, mutta puhdistuvat pintansa oli on mittava. Ovien lukot saattavat olla eikä olla paremmat, vaikka niiden sanotaan pysyvän kiinni onnettomuustapauksissa. Ohjauspyörän akselissa vilkun kanssa samassa varressa. Huolellisin liikkein kaikki käy mukavasti, mutta kun sattuu tönäisemään huolimattomasti, tuikkaa helposti vastaantulevan silmiin pitkillä ja täysin tahattomasti. Vastaantuleva tuskin sitä kuitenkaan tietää. Ilmeisesti jotain on tehtävä myös sen hyväksi, että auto vakavoituu kuoppapaikoissa. Vaikka vaihdekepin saakin helposti käteen eivät sen liikeradat tunnu saumattomilta.

Kuten sanottu tilaa on ja ulottuvuuden kaikkiin laitteisiin mukavat. Käsijarru, lämpösäätimet, vaihde, pyyhkimet pissapoikineen ja suuntavilkku ovat vaivatta tavoitettavissa. Jopa selkänojan kaltevuuden säätö ajettaessa ei ole mikään ulkomaan konsti. Auton mukavuuksiin liittyy varoitusvalo, jona toimii samanaikaisesti vilkkuvat neljä suuntalamppua, joka nurkassa vilkuttaa. Autossa on vapaavaihde, jonka mukaanottamisella voi liikkeessä ollen heittää kytkimen käytön sinälleen ja heilutella vain vaihdetankoa. Se lienee kuitenkin viisainta että opettelee jommankumman tyyliin, sillä sekaisin ajaen ei tahdo muistaa onko kytkin vapaalla vai eikö ole ja siksi on parasta, että se joko on tai ei ole mutta vakituisesti. Ihmeen mielellään sen jalan antaa surkastua, mutta tasaisempaa menoa saanee kytkimellä. Vai liekö ollut vain tottumattomuutta?

Saabissa on kaikissa pyörissä levyjarrut ja sen huomaa. Huomaa myös että tehostin toimii. Koeajossa oli Nokian uudet täysnastoitetut Hakkapeliitat eikä niidenkään pitoa voida moittia. Jarruissa on kaksi itsenäistä, ristikkäistä piiriä, joka takaa sen, ettei tapahdu oikean tai vasemman puoleista jarrutusta, jos toinen tai toinen menee epäkuntoon Siis oikea etu- ja vasen takapyörä ovat samassa piirissä. Tämä on tietenkin turvallisuutta, jonka osuutta auton ruotsalainen valmistaja korostaa melkoisesti. Siihen liittyy taittuva ohjauspyörän varsi eikä kojelaudassa juuri ole turhia ulostyöntyviä nippeleitä ja nappeleita.

Ovista puuttuvat tuuletusikkunat, mutta tämä lienee laskettu juttu, koska kummankin ovi-ikkunan pielessä on raittiin ilman sisääntyöntöaukko. Mitäpä sillä ikkunalla enää tekee. Polttoainesäiliö on takana, mutta täyttöaukko ulkona lman lukittua suukappaletta. Ulkopeilit ovat ovessa, mutta se on makuasia. Saabin ruostesuojauksesta sanotaan, että se on markkinoiden pahaita.

Saabin moottori, joka on englantilaista valmistetta, kuuluu yli puolitoistalitraisiin eli on 1,7 litran laite, joka yläpuolisen nokka-akselin ystävällisellä avustuksella kehittää 80 parempaa eli DIN-hevosvoimaa 5,200 r/min.

Tällaiselle sunnuntaiajajalle tuollainen 110—120 km:n vauhti on juuri omiaan, mutta ei auto tunnu pahemmin panevan pahakseen, vaikka sillä pistelee 140 km:n tasaista matkavauhtia (mittarinopeutta, jonka totuutta en ole tarkistanut), Sormituntumaksi jäi myös, että kovassa menossa ei moottori erityisemmin polttoainetta säästä.

Kahden hengen leirintämatkaseurueelle Saab 99 on erittäin kätevä auto. Kaatamalla takaistuimen selkänojan eteenpäin avautuu tasainen lattiapinta tavarasäiliöön, joten varusteet voi levittää melko reippaasti autoon. Tosaalta voi autossa tarpeen niin vaatiessa vetää nokoset penkkien selkänojat kaatuvat alas.

No niin.. Autossa on paljon, paljon, mutta tässä muutamia hajapiirteitä niiden 600 kilometrin taipaleelta, jonka autolla tässä viikon taitteessa ajoin. Eräs hajapiirre on kuitenkin vielä sanottava ja se saattaa olla aika monelle autonostajalle melkoinen tekijä: Hinta on 19,500 (noin $4,875). En osaa sanoa onko se tämän luokan autosta liikaa, mutta uskon, että se on erittäin suurelle autonostajakunnalle liikaa. Jos suomalainen Saab ei halpene tästä niin kotimaisen menekin varaan ei hirveitä voida rakentaa.

Keijo Tamminen.

Iskun vuosikokous helmikuun 11 pnä

Port Arthur. — V.- ja u.-seura Iskun vuosikokous pidetään CSJ:n osaston haalilla tiistaina helmikuun 11 pnä klo 8 illalla. Toivotaan myös uusia jäseniä mukaan.

Iskun voimisteluharjoitukset ovat jatkuvasti tiistai-iltaisin kello 7 ja sunnuntaisin kello 10 ap. Kaikki mukaan. — PV.

Röntgenlaitteita Suomesta USA:han

Helsinki. — Äskettäin vietiin KAR-AIRin kääntyväpyrstöisellä rahtikoneella Suomesta USA:han erikoisrahtaus, joka käsittää osatoimituksena 37 kappaletta ns. Orthopantomagraph- röntgenlaitetta yhteispainoltaan 11,5 tonnia, jotka toimitetaan eri puolille Yhdysvaltoja. Mainittu röntgenkone on täysin Suomessa kehitetty ja valmistettu erikoislaite, joka soveltuu erilaisiin, lähinnä kallon alueella suoritettaviin röntgentutkimuksiin. Laitteella saadaan yhdellä valotuksella yhteen filmiin kuvautumaan mm. koko leuka hampaineen, nivelineen jne. Myös eri onteloiden erikoiskuvaaminen on mahdollista. Erikoissovellutuksena mainittakoon lisäksi stereokuvausmahdollisuus em. kohteista.

Laitetta valmistaa ja myy Palomex Oy (Panoramic Layer Observing Machine Export) Helsingistä. Yhtiö on toiminut noin 4 vuotta ja tänä aikan on valmistettu noin 700 Orthopantomografia, joita on toimitettu noin 40 maahan. Suomessa on ko. laitteita 15. Laitteen käyttäjinä toimivat Yliopistolliset ja muut sairaalaat ja klinikat.

Kiitosta suomalaisballeriinalle

Helsinki. — Suomen Kansallisoopperan solistitanssijatar Marianne Rumjantseva-Jakovlew on saanut erinomaisen vastaanoton ensimmäisellä vierailullaan Länsi-Saksassa Deutsche Opern am Rheinin baletin tähtenä. Hän tanssi Joutsenlammen Odette-Odilen osan sekä Duisburgissa kolme kertaa että Düsseldorfer Nachrichten kirjoitti maanantain numerossaan düsseldorfilaisesityksen olleen ihastuttavan ja suomalaisen ballerinan edustavan tanssillisesti korkeinta tasoa.

M.S. KUNGSHOLM
TOUKOKUUN 29,1969
NEW YORKISTA—KÖÖPENHAMINAAN
edelleen
KESÄKUUN 7, 1969
SUOMALAISELLA LOISTOLAIVALLA
KÖÖPENHAMINASTA—HELSINKIIN
jonne saavutaan kesäk. 8 p.

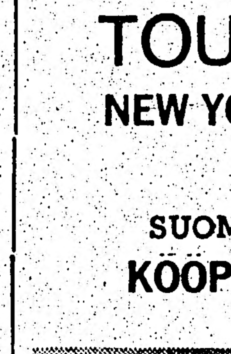

Matkanjohtajana Mr. Eino J. Railimo, SAL:n New Yorkin konttorista ja matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

Myös MISS FINLANDIA 1968 seuraa mukana.

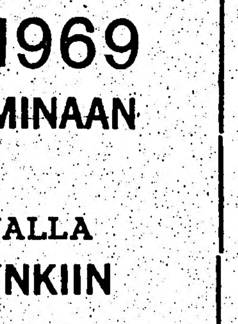

LIPPUJEN HINNAT
M.S. KUNGSHOLM—Turistiluokka—New York/Kööpenhamina, alkaen US $261.—1/2 R/T; US $275.—O/W. Jos paluu tapahtuu kesäk. 28 p. M.S. GRIPSHOLMILLA, halvin edestakainen lippu maksaa vain US $460.—.
Suom. laiva—Turistiluokka—Kööpenhamina/Helsinki . . . US $65. —(1 luokka US $78.—) Kööpenhaminassa viivytään vuorokausi— Tähän lipun hintaan sisältyy Kööpenhaminassa hotellivuode, 3 ateriaa, kaupunkiajelu bussilla ja laivasta hotelliin-hotellista laivaan-kuljetukset. Lisäksi hyttipaikka ja kaikki ateriat suom. laivalla.

MATKATAVARAA ILMAISEKSI
koko—tai puolilipulla aina 270 paunaan saakka New Yorkista Helsinkiin. Lisäksi hyteissä menevä käsipakaasi ILMAISEKSI. Sitäpaitsi kaikki matkatavarat siirretään laivasta toiseen Kööpenhaminassa ILMAISEKSI. Ylipainosta molemmilla laivoilla pieni lisämaksu.

Muut laivavuorot 1969.
New Yorkista: kesäk. 4 . . . GRIPSHOLM
elok. 14; jouluk. 6 . . . KUNGSHOLM
Göteborgista: kesäk. 18; elok. 29 . . . KUNGSHOLM
kesäk. 28 . . . GRIPSHOLM

SAFETY INFORMATION
The KUNGSHOLM and the GRIPSHOLM, registered in Sweden, meet International Safety Standards for new ships developed in 1960, and meet the 1966 fire safety requirements.

VARATKAA PAIKKANNE PIKAISESTI MATKATOIMISTOSTANNE TAI SUORAAN
Swedish American Line
MONTREAL 1, QUE., CANADA .... 465 St. John Street
WINNIPEG 2, Man., CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1743 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

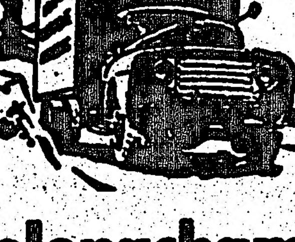
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
29 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30.

"Kevätmarkkinoita" järjestävän komitean kokous on keskiviikkona, helmikuun 12 pnä, kello 7 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön käytettävissä keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoista

Sudburyn seudun kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on saatu jälleen kaksi lahjoitusta. Isac Kivistö on lahjoittanut $2.00 ja Kalle Sillanpää $3.00 He ovat kummatkin Sudburysta.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoittajille.

Burwashin farmilla oli levottomuuksia

Viime sunnuntai-iltana kello 9 aikaan Burwashin vankifarmilla tapahtuneista levottomuuksista tiedoitettiin vasta puolen viikon aikaan ja vankien sanotaan saaneen Camp Bisonin rakennuksilla aikaan noin $600 vahingot. Levottomuuksien sanottiin alkaneen siitä kun eräs vanki oli kuljetettu kersantin konttoriin sääntöjen rikkomisen johdosta ja aloittaneen "metelöinnin" ja 20 muun vangin tukeneen häntä.

Ontarion ojennuslaitosvirastosta Torontosta sanottiin, että konttoriin kuljetettu vanki oli jätetty hetkeksi yksistään ja hän oli aloittanut levottomuudet.

Useita ikkunoita oli rikottu, tulipalonehkäisyvälineitä tärvelty ja useiden ikkunoiden verkkoja särjetty. Erästä vartijaa sanottiin lyödyn kasvoihinhin ja toista tuupatun rintaan.

Levottomuuksiin osallistuneista 21 vangista havaittiin kaksi syylliseksi. 19 muule vangille on määrätty asianmukaisia järjestyssääntöjä, sanoi eräs virkailija.

Tilatkaa Vapaus

SUDBURYN SIION SEURAKUNNAN
KOKOUKSET
pidetään Glad Tidings Tabernaclessa, vastapäätä Memorial sairaalaa:
Sunnunt. — klo 11 ap. ja 7 ip.
Torst. — klo 7.30 ip.
Perj. nuoret 7.30 ip.
TERVETULOA
Käynti parkkauslotilta kokoushuoneeseen
SIION SEURAKUNTA
1843 Paris St. Puh. 674-6583
Sudbury, Ont.

Ilmoitus suomalaisille!
TUNNETTU SUOMALAINEN MYYMÄMIES
SULO HEINO
on nyt INTERNATIONAL trokien
(Natikka)
myyntiosastomme johtaja
Poiketkaa, soittakaa puhelimitse tai kirjoittakaa, että saatte kaikki yksityiskohtaiset tiedot INTERNATIONAL suosituista ja tehokkaista kuorma-autoista.
TROKEJA ½—80 TONNIIN SAAKKA
VOB EQUIPMENT LTD.
Puh. 566-3511
404 Falconbridge Rd.
Sudbury, Ontario
1.—8.—15.—22.)

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA
käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA
Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE
Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

Suunnittelulautakunta hyväksyi osaketaloyrityksen

Sudburyn kaupungin suunnittelautakunta hyväksyi suunnitelman eräästä yrityksestä, josta voi mahdollisesti tulla ensimmäinen osaketalo Sudburyn kaupungissa.

Suunnitelman esitti torontolainen Keystone Developments-yhtiö ja siinä ehdotetaan 191 osaketta käsittävän kerrostalon rakentamista osakelain määräysten mukaisesti.

Tämän suunitelman mukaan jokainen rakennuksessa asuva omistaa oman osakkeensa ja maksaa osuutensa talon yleisistä huoltokustannuksista.

Tämä tulisi vapauttamaan kunnan lumen poistosta, tien korjaamisesta rakennukselle, roskien keräämisestä ja muista kunnallispalveluksista.

Suunnittelulautakunnan hyväksymä ehdotus alistetaan helmikuun 11 päivänä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja sen odotetaan joutuvan valtuuston kokouksessa perinpohjaisen harkinnan alaiseksi.

Viimeviikkoisessa kokouksessa valtuusto hylkäsi Ontarion Housin Corporation (OHC) suunnitelman rivitalojen rakentamiseksi Lansing kadulle.

Nyt Sudburyyn rakennettavaksi ehdotetun osaketalon osakkeiden hinnan sanottiin suunnitelman kehittäjän toimesta nousevan noin $18,000 paikkeille keskiarvoltaan.

Kaikkiaan viisi pidätettynä ryöstön johdosta

Tiistaina Frood-kadun varrella sijaitsevan Toronto Dominion pankin haarakonttorin pankkiryöstön johdosta on pidätetty kaikkiaan viisi henkilöä, jotka esiintyivät oikeuden edessä torstaiaamuna ja asian käsittely lykättiin yhdellä viikolla. Ryöstäjät saivat saaliikseen noin $30,000.

Viisi henkilöä pidätettiin keskiviikkona iltapäivällä eräästä Spruce-kadun varrella sijaitsevasta talosta, jota poliisit olivat pitäneet silmällä. Pidätetyt henkilöt antautuivat vasarintaa tekemättä.

Marcel Drolet, 24, Norandasta, Quebecista ja Jean St. Amand, 26, Rouynista, Quebecista, ovat syytettynä aseellisesta ryöstöstä.

Hugette Derry, 23, myös Rouynista, oli ryöstöstä syytettyjen miesten seurassa pidätyshetkellä ja häntä vastaan on nosettu syyte varastetun tavaran hallussapidosta.

Michel Cousineauta, 24, ja hänen 22 vuotiasta vaimoaan vastaan on myös nostettu syytteet varastetun tavaran hallussapidosta.

Poliisit sanoivat, että suurin osa ryöstäjien saaliiksi joutuneesta rahasta on saatu takaisin, mutta ryöstön yhteydessä käytettyjen pyssyjen etsintä jatkuu edelleen.

Pankkirosvojen pakenemisauto löydettiin tiistaina iltapäivällä hyljättynä President Motor hotellin parkkaustontilta.

Mr ja mrs Cousineau pidätettiin ensimmäiseksi ja toiset sen jälkeen kun he saapuivat Spruce-kadun varrella sijaitsevaan taloon.

Poliisipäällikkö Joe Shilliday sanoi torstaina, että "juttu on meidän puolestamme kokolailla valmis. Kaikki todistajat ovat valmiina, mutta vielä on muutamia seikkoja, jotka pitää tarkistaa."

Poliisi etsi pommia M-M union haalilta

Keskiviikkona iltapäivällä kello 3.40 Mine Mill union Regent kadulla sijaitsevalle haalille puhelimitse soitettu pommiuhkaus johti siihen, että kaikki haalin sisällä olleet henkilöt joutuivat lähtemään ulos ja poliisit suorittivat pommietsinnän, mutta eivät löytäneet mitään räjähdysaineisiin viittaavaa.

Poliisi sanoi erään haalilla työskentelevän henkilön saaneen puhelinsoiton, jossa oli sanottu: "Räjähdätte ilmaan kello neljä." Poliisien suorittama etsintä ei johtanut tuloksiin ja tapauksen sanotaan aiheuttaneen vain vähäistä sekasortoa.

"Meidän ei pitänyt keskustella tästä asiasta," oli ainoa vastaus minkä union haalilla työskentelevät henkilöt antoivat asiaa koskeviin kysymyksiin. Union virkailijoita ei ollut saatavissa lausuntoa varten.

Poikkimäen kuolemasta kuulustelut

Espanolassa asuneen 47-vuotiaan Tauno (Don) Poikkimäen kuoleman johdosta on Espanolan alueen kuolemansyyntutkija tri P. J. Eversenin toimesta määrätty pidettäväksi kuolemansyyntutkimuskuulustelut. Poikkimäki kuoli Sudburyn General sairaalassa tammikuun 24 päivänä 12 päivää aikaisemmin Espanolassa tapahtuneen moottorikelkan ja auton yhteentörmäyksen saamiinsa vammoihin. Kuulustelujen päivämäärää ei ole vielä määrätty, mutta niiden odotetaan alkavan mahdollisimman pian.

Kukkaiskauneutta. Herttaiset tytöt, kuten Jan McKenzie, kaunistavat canadalaisen talvimaiseman kuvaa — vaikka ylläkuvattu tyttö onkin tuhansien mailien päässä Floridassa auringonkylpyä ottamassa. Jan kutsuu toisiakin canadalaisia etelän auringosta nauttimaan. — TTS kuva.

Vapautusrintaman tet-hyökkäys tärkein kohta Vietnamin sodassa

(Jatkoa 3. sivulta)

ei kuitenkaan estänyt tuhoa ja kostoa. Kaupungin 145,000 asukkaasta oli pommitusten jälkeen yli 100,000 kodittomana.

ATOMIPOMMEJA TOTAALISEMPI

Da Nangissa sissijoukot kävivät helmikuun alussa kiivaisiin yhteenottoihin sinne varustautuneiden amerikkalaisjoukkojen kanssa. Tukikohdan lentokenttää pommitettiin kranaateilla ja noin 100 lentokonetta tuhottiin kentälle. Khe Sanhissa vapautusrintaman joukot piirittivät 6,000 miestä käsittäneen amerikkalaisten tukikohdan. Jo ennen yleishyökkäyksen alkua olivat sissit saaneet haltuunsa linnakkeen ulkovarustuksia. Amerikkalaisten erikoisjoukkojen menetettyä helmikuun 9. asemansa Lang Veissa, lähellä Khe Sanhia ja Laosista rannikolle kulkevan valtatie 9 varrella Khe Sanhin leiri oli pitkään miltei eristettynä. Piiritys synnytti paniikkia amerikkalaisissa sotilaspiireissä ja yleisössä, ja Khe Sanhin ennustettiin välillä muodostuvan uudeksi Dien Bien Phuksi. Amerikkalaiset yrittivät korjata tilanteen tyypilliseen tapaansa, keskitetyimmillä ilmapommituksilla, mitä historiassa on ollut. Helmikuun 15. päivänä sodanjohto totesi, että kuukauden aikana on 60,000 tonnia pommeja ja napalmia kylvetty alueelle. Määrä ylittää räjähdysvoimaltaan Hiroshiman ja Nagasakin atomipommien tehon. Piiritysrengasta ei kuitenkaan saatu murretuksi.

Yleishyökkäyksen toinen aalto vyöryi esiin tammikuun 18 päivänä ei tosin yhtä intensiivisenä kuin ensimmäinen. Tet-hyökkäyksen torjumiseksi USA:n sodanjohto oli heittänyt tuleen Saigonin hallituksen eliittijoukkoja ja antanut niiden tehtäväksi kaupunkien raivaamisen. Uusissa yhteenotoissa vapautusrintaman joukot musersivat hallituksen joukkojen selkärangan. Maaliskuun 2 ja 6 päivän välisenä aikana käytiin amerikkalaisten tukikohtia vastaan kolmantena aaltona. Tässä vaiheessa Saigonin valiojoukkojenkin moraali oli laskenut jyrkästi ja kenraali Westmorelandin "etsi ja tuhoa" strategia osoittautui loppuunkäytetyksi.

USAn STRATEGIA PETTI

Presidentti Johnson joutui maaliskuussa pitämään puheen, jossa hän lupasi mm. Pohjois-Vietnamin pommitusten alueellista rajoittamista. Mitä tosiasiassa tapahtui, oli muutos koko Yhdysvaltain sotastrategiassa. Amerikkalaiset joukot olivat tähän saakka operoineet "etsi ja tuhoa"-tyyliin tukikohdistaan ja jättäneet vastuun kylistä ja kaupungeista Saigonin hallituksen joukoille. Tet-hyökkäyksessä Saigon oli kuitenkin menettänyt lopullisesti kontrollikykynsä ja sota oli entistä enemmän amerikkalaisjoukkojen varassa.

Yleishyökkäys oli poliittisen voiton ohella myös sotilaallinen voitto Kansalliselle vapautusrintamalle. Amerikkalaisten sodanjohdossa jouduttiin jopa vaihtamaan kenraaleita Westmorelandin tilalle tuli kenraali Creighton Abrams. Hänen mukanaan "etsi ja tuhoa"-strategia vaihtui aikaisempaan "puhdista ja säilytä"-strategiaan. Kyliä ja tukikohtia pitävät nyt valvonnassaan amerikkalaisjoukot hallituksen joukkojen ollessa siihen kyvyttömiä.

Abramsin lisäsuunnitelmana on "puolustus syvällä"-strategia. Sen mukaan kaupunkien ja tärkeiden tukikohtien ympärille rakennetaan sisempiä ja ulompia renkaita ja turvallisuusvyöhykkeitä, jotka eivät kuitenkaan ole pystyneet takaamaan lähes 550,000 amerikkalaissotilaan turvallisuutta puhumattakaan siitä, että ne olisivat vahvistaneet amerikkalaisten hyökkääjien asemia Etelä-Vietnamissa.

Siitä huolimatta että amerikkalaisten ilmasodankäynti ja maaoperaatiot jatkuvat, on Etelä-Vietnamissa pystytty vapautusrintaman toimesta monin saavutuksiin. Maassa on pidetty vaalit, salaiset ja yhtäläiset vaalit kaikissa 44:ssa provinssissa, kuten Pariisin konferenssiin saapuneet tiedot voivat kertoa. Vaaleja ei ole järjestetty ainoastaan vapautetuilla alueilla, vaan myös suurkylissä ja kaupungeissa, joita USAn ja Saigonin joukot nimellisesti kontrolloivat. Kaikkiaan elää vapautetuilla alueilla tällä hetkellä jo 11 miljoonaa ihmistä. Heidän elämänsä kohentamiseksi on sodan tuhoista huolimatta onnistuttu kohentamaan terveyslaitosta, ylläpitämään kouluja — noin 4,500 koulussa käy tällä hetkellä 80 prosenttia talonpojista — toteuttamaan maareformi sekä huolehtimaan yhteiskuntaelämän jatkumisesta. — Ilpo Halonen.

Quebecin opettajat "iskulakoissa"

Montreal. — Quebecin opettajien järjestämät paikasta toiseen muuttuvat lakot koskivat 395 opettajaa 19 koulussa keskiviikkona. Opettajat protestoivat maakuntahallituksen kieltäydyttyä sopimasta työehtosopimuskiistaa ja lakkoliike voi saada laajemmat mittasuhteet.

Maanantaista lähtien, jolloin nämä paikasta toiseen muuttuvat lakot alkoivat, on ainakin 20,000 oppilasta joutunut menettämään vähintään puoli päivää kouluajastaan.

Mies joutui olemaan kuusi tuntia puussa

Floradale, Ont. — Kitchenerin sairalassa oli keskiviikkona hoidettavana 31-vuotias Owen B. Martin saatuaan pakkasen aiheuttamia vammoja oltuaan kuusi tuntia 30 jalan korkeudessa puussa. Martinin toinen jalka jäi puristukseen hänen työskennellessään kotinsa läheisessä metsikössä kun hänen kaatamansa puu jäi konkeloon toista puuta vasten. Martinin vaimo löysi hänet n. kuusi tuntia myöhemmin lähdettyään etsimään miestään.

KIERTOTEITSE

Juuri toimistonsa avanneen nuoren lääkärin luo tuli pahoin vilustunut mies.

"Totta kai voitte parantaa minut" sanoi potilas tuskallisesti?

Hetken mietittyään lääkäri käski miehen mennä kotiin, ottaa kuuman kylvyn ja kuivata sitten itsensä avoimen ikkunan vedossa.

"Parantaako se minun nuhani" kysyi mies toivorikkaana?

"En sanonut niin," selitti nuori lääkäri. 'Mutta siitä saatte keuhkokuumeen ja minä tiedän miten keuhkokuume parannetaan."

KORKOMENOJA

Asiakas: "Tässä on viimeinen maksu vauvan huonekaluista."

Kauppias: "Mainiota. Ja miten lapsenne edistyy?"

Asiakas: "Erinomaisesti. Hän sai korkeakoulussa luokkansa parhaan todistuksen viime vuonna."

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Korutonta ja korullista

Niin kauan kuin on rakkautta, niin kauan on ollut myös koruja. . . jos aurinko on päivän timantti, niin kuu on yön helmi.

Nainen, joka ei rakasta aitoa timanttia, hajuveden tuoksua ja kukkia, ei ole todellinen nainen. Timantti tekee hänet kadehdittavammaksi.

Jo ammoin on sanottu: minä ripustan kultaa, jalokiviä ja helmiä sinun yllesi.

Menestyvälle miehelle, jolle tyylikkyys on myöskin arkipävän vaatimus, suositellaan myös aitoa korua, kultaa, johon lisäksi timantti tai syvänruskea savukvartsi, niin kokoomus on täydellinen.

Pienet yksityiskohdat luovat tyylin. Yksityiskohtana voi olla juuri koru.

SUOMALAINEN HUIPULLA

Suomalainen korumuotoilu on maailmanlaajuisesti tunnettua. Viime vuodet se on ollut jyrkässä nousussa. Vielä 10 vuotta sitten ei osattu uneksiakaan näin loistavasta suomalaissuosiosta maailman markkinoilla. Korutaiteilijamme ovat yltäneet suuriin palkintotunnustuksiin esim. Rio de Janeiroa myöten. Korumarkkinoilla kotimaassa hallitsee ilman muuta kotimainen.Ulkoa tuodaan vähän, kiinalaista hieman, Saksasta kotoisin ovat maskottikorut, Portugalista muutama, Japanista helmet, Italiasta camé't jne, mutta kuitenkin vähemmistö.

Suositaan modernia suomalaista muotoilua, mutta myös samalla sen rinnalle arvokasta vanhaa perinnettä. Suomalainen korumuotoilu on luonnonläheistä yhä enenevässä määrin. Se ammentaa luomisvoimansa karun pohjoisen luonnon kauneudesta.

KUULUISUUTTA KULTAHIPUILLA

Ehkä pisimmälle maailmanmaineessa on yttänyt korutaiteilijamme Björn Wekström. Hän on valloittanut taiteellaan lukuisia ystäviä ympäri maailmaa. Hän voitti mm. Grand Prix'in Rio de Janeirossa korumuotoilun kansainvälisessä juhlakilpailussa. Kuuluisa lontoolainen taidemuseo Victoria and Albert on osoittanut huomiotaan lunastamalla kokoelmaansa Weckströmin sormukset "Satulinna". Hän joutui huomion kohteeksi myös naapurimaassa Ruotsissa, kun taidemuseo Röhsska Konstsojdsmuseet Göteborgissa lunasti kokoelmiinsa veistoksellisen sormuksen "Nike". Montrealin maailmannäyttelyyn Björn Weckströmin luomuksia oli valittu edustamaan parasta pohjoismaista muotoilua.

Pohjolan karua luontoa ja samalla sen äärimmäisen pelkistettyä hienostunutta suloutta heijastaa hänen korumuotoilunsa. Mainittu taieilija sai käsiinsä satumalta pullollisen raakoja kultahippuja. Kerrotaan, että sinä hetkenä syntyi uusi korutyyli. Hän huomasi, miten kaunista kulta on luonnollisesa muodossaan, huomasi, että valo sen pinnassa taittuu aivan erikoisella tavalla. Puhutaan vain Weckströmin Lapin kullasta, ja silloin tiedetään, mistä ja millaisesta tuotteesta on kysymys.

Polyfemos, Timanttikaupunki, Aurinkolaiva, Pilvet, Kide ja lovi, Helmitornit, Koskikivet, Kultaraanut, Jänkä Kukkiva muuri, tässä muutamia taiteilija Weckströmin korunimikkeitä, joiden taakse kätkeytyy sormuksia, rintaneuloja, korvarenkaita, rannekoruja, riipuksia sekä kalvosinnappeja. Kaikki pienoisveistoksia taiteilijalta joka kerran haaveili kuvanveistäjän urasta. Nyt hän on tunnetulla tavalla päässyt toteuttamaan haavettaan, materiaalina jalo kulta.

Kalaruoka on terveellistä

Guelphin yliopiston Macdonald Instituten taloustieteilijät antavat seuraavia käytännöllisiä ohjeia:

Kala on silloin kypsää, kun sen saa haarukalla helposti paloiteltua. Liikaa keitettynä tai paistettuna kalasta tulee kuivaa ja mautonta. Parhaalta kala maistuu kun se tarjotaan kuumana. Etenkin vanhemmille henkilöille kalaruoka on erittäin terveellistä, koska se on helposti sulavaa.

Jäädytetystä kalasta saa maukkaan aterian seuraavan ohjeen mukaan:

HAURAS KALAPAISTOS

1 kkp cornflke muruja
1 tl suolaa
1/8 tl pippuria
1 1/2 paunaa jäädytettyä kalafilettä
1/2 kkp evaporated kannumaitoa.

Paistinuuni kuumennetaan 450 F-asteiseksi. Muruset ja mausteet yhdistetään. Kalapalat kasettaan maitoon ja sen jälkeen pyöritellään muruissa, niin että joka puoli hyvin peittyy. Kalat ladotaan alumiinipaperilla vuorattuun uunipannuun ja paistetaan 10 minuutin verran jokaista kalan paksuustuumaa kohti. Jos kala on ollut paistamiseen ryhdyttäessä jäässä, on paistamisaikaa puolella lisättävä.

Kannutetusta kalasta saa maukkaan aterian vaikkapa yllätysvierille seuravan ohjeen mukaan:

TUNAKALA PIIRAKKA

2 rkl voita
2 rkl jauhoja
1 kkp maitoa
1/4 tl pippuria
1/2 tl suolaa
2 7-oz kannua tuna kalaa, otettu liemestä ja paloiteltu
1 10 oz kannua sieniä (mushroom) otettu liemestä ja paloiteltu
1 15-oz kannua herneitä otettu liemestä ja paloiteltu
1/4 kkp sipulipaloja.

Paistinpannussa sulatetaan voi ja siihen lisätään jauhot. Maito lisätään vähitellen ja koko ajan sekoitetaan kunnes tulee tasaista ja tiivistä seosta. Lisätään muut aineet. Seos nostetaan lusikalla piirakkataikinalla vuorattuun piirakkapannuun tai pienempiin vuokiin ja pinta peitetään piirakkataikinalla, mutta jätetään pieniä reikiä höyryn pois pääsemiseksi. Paistetaan 425 F-asteisesa uunissa 20—30 min. kullan ruskeiksi. Tästä ohjeesta tulee yksi suurikokoinen, tai kaksitoista pientä piirakkaa.

* * *

Peruna ei viihdy muovipussissa

Kirkas, reiätön muovipussi on huonoin käytössä olevista perunan kuluttajapakkauksista, käy ilmi valtion teknillisen tutkimuslaitoksen suorittamasta ruokaperunan pakkausmateriaalitutkimuksesta. Tutkimuksessa otettiin huomioon pakkausmateriaalien vaikutuksesta mm. perunan vihertymiseen, C-vitamiinipitoisuuteen, itävyyteen jo homehtumiseen. Tästä perunapakkausten kehittämistoimikunnan tilaamasta tutkimuksesta käy selvästi ilmi, että pakkausmateriaalilla on huomattava merkitys ruokaperunan laatuun ja siinä tapahtuviin muutoksiin vaikuttavana tekijänä kuljetus- ja kauppavaiheen aikana.

Savukemainokset pannaan USA:ssa?

Washington. — Liittohallituksen tiedonantokomissionin suunnitelman kaikkien savukemainosten poistamiseksi radiosta ja TV:stä — jos se saa tätä varten valtuudet — on saanut aikaan suuren vastalausemyrskyn tupakkateollisuuden ja mainosyhtiöiden taholta, mutta USA:n syöpäyhdistys on tervehtinyt sitä.

Komissionin puheenjohtaja tiedoitti keskiviikkona komissionin äänestäneen 6—1 sen puolesta, että annetaan tiedoitus "ehdotetusta sääntömääräyksestä" ensimmäisenä askeleena kohti savukemainosten pannaan julistamista.

— Kansantulo kasvoi Saksan Demokraattisessa Tasavallassa vuoden 1968 ensimmäisten 9 kuukauden aikana saman verran kuin vuonna 1963. Työn tuottavuus nousi samana aikana 6 prosentilla.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!
K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa
447 SIVUA
HINTA NID. $2.60
K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".
Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.